

za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode

Javna ustanova „Priroda“ za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije

KLASA: 352-03/23-01/6
URBROJ: 2170-52-02/4-23-4
Rijeka, 17. srpnja 2023.

**NATURA
VIVA**
Javna ustanova
Public institution

Javna ustanova NATURA VIVA za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Karlovačke županije

KLASA: 352-02/23-01/14
URBROJ: 2133-63-03/08-23-03
Karlovac, 17. srpnja 2023.

**JU za zaštitu i
očuvanje prirode LSŽ**

Javna ustanova za zaštitu i očuvanje prirode
Ličko-senjske županije

KLASA: 352-01/23-02/03
URBROJ: 2125-71-23-04
Gospić, 17. srpnja 2023.

IZVJEŠĆE

o javnoj raspravi o prijedlogu Plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 6025) za period 2023. – 2032.

SADRŽAJ

1	OPĆE INFORMACIJE.....	1
1.1	Podaci po predmetu javne rasprave	1
1.2	Podaci o javnom uvidu i javnom izlaganju	2
2	OČITOVARJA, PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE NA PRIJEDLOG PLANA UPRAVLJANJA	3
3	PRILOZI	16
3.1	Preslik Odluka Upravnog vijeća o upućivanju prijedloga Plana upravljanja na javnu raspravu	16
3.1.1	Javna ustanova Priroda	16
3.1.2	Javna ustanova NATURA VIVA	18
3.1.3	Javna ustanova za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije.....	19
3.2	Preslik obavijesti o provođenju javne rasprave prijedloga plana upravljanja na službenim internetskim stranicama javnih ustanova	22
3.2.1	Javna ustanova Priroda	22
3.2.2	Javna ustanova NATURA VIVA	23
3.2.3	Javna ustanova za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije.....	26
3.3	Preslik Zapisnika s Javnog izlaganja o prijedlogu plana upravljanja	29

1 OPĆE INFORMACIJE

Na temelju članka 56a. i 138. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), članka 5. Odluke o osnivanju Javne ustanove Priroda (Službene novine 42/13, 40/20), članka 12. Statuta Javne ustanove Priroda (KLASA 023-01/20-01/01; URBROJ 2170-52-01/1-20-70 od 9. prosinca 2020.) **Upravno vijeće Javne ustanove Priroda** na 22. sjednici održanoj 31. svibnja 2023. godine donijelo je **Odluku o upućivanju prijedloga Plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 6025) na javnu raspravu** (KLASA: 007-01/23-01/1, URBROJ: 2170-52-01/1-23-40), na temelju članka 138. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) te članaka 12. Statuta Javne ustanove NATURA VIVA za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Karlovačke županije (KLASA: 011-02/23-01/2, URBROJ: 2133-63-23-01, od 04.05.2023.) **Upravno vijeće Javne ustanove NATURA VIVA** za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Karlovačke županije, na svojoj 13. sjednici održanoj 9. lipnja 2023. donijelo je **Odluku o upućivanju prijedloga Plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 6025) u javnu raspravu** (KLASA: 007-02/23-01/13, URBROJ: 2133-63-23-03), te na temelju članka 56a. i 138. stavak 6. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), članka 36. Zakona o ustanovama (NN, 76/93, 26/97, 47/99, 35/08 i 127/19) i članka 15. Statuta Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije (Županijski glasnik, br. 27/19 i 18/20), **Upravno vijeće Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode Ličko-senjske županije**, na 21. elektronskoj sjednici održanoj 2. lipnja 2023. godine donijelo je **Odluku o upućivanju prijedloga Plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 6025) na javnu raspravu** (KLASA: 352-01/23-02/03, URBROJ: 2125-71-23-01) (*Prilog 3.1*).

Javna rasprava Javne ustanove Priroda i Javne ustanove za zaštitu i očuvanje LSŽ za prijedlog PU 6025 trajala je od 12. lipnja do 11. srpnja 2023. godine, dok je javna rasprava Javne ustanove NATURA VIVA trajala od 16. lipnja do 15. srpnja 2023. godine.

1.1 PODACI PO PREDMETU JAVNE RASPRAVE

Plan upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 6025) izrađen je u okviru projekta „**Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000**“ sufinanciranog iz Europskog kohezijskog fonda kroz Operativni program Konkurentnost i kohezija. Stručna podrška izradi Plana upravljanja osigurana je kroz ugovor „805/02-19/15JN: Usluga izrade planova upravljanja područjima ekološke mreže Natura 2000 i zaštićenim područjima - Grupa 3: izrada planova upravljanja iz skupine 3“.

- Naručitelj usluge: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
- Izvršitelj: Zadruga Granum Salis
- Jedinica za provedbu projekta: WYG savjetovanje d.o.o.
- Nositelj izrade Plana upravljanja: Javna ustanova „Priroda“ Primorsko-goranske županije
- Ostali izrađivači Plana upravljanja:
 - Javna ustanova NATURA VIVA Karlovačke županije
 - Javna ustanova za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije

Prema Smjernicama za planiranje upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže (Verzija 1.1. UNDP, 2020), Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, a sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/14) i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08) na službenim stranicama Javnih ustanova objavljena je **Obavijest o provođenju javne rasprave prijedloga plana zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 6025)** kojom je javnost i zainteresirana javnost informirana o vremenskom trajanju javne rasprave, načinu sudjelovanja javnosti s prijedlozima, mišljenima i primjedbama, javnom uvidu u prijedlog Plana upravljanja te informacije o održavanju Javnog izlaganja (*Prilog 3.2*).

1.2 PODACI O JAVNOM UVIDU I JAVNOM IZLAGANJU

Tijekom javne rasprave, javnosti i zainteresiranoj javnosti je omogućen uvid u Prijedlog plana upravljanja i to na službenim internetskim stranicama Javnih ustanova i u njihovim službenim prostorijama:

- JU Priroda, Grivica 4, 51000 Rijeka;
- JU NATURA VIVA, Jurja Križanića 30, 47000 Karlovac;
- JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ, Budačka 55, 53000 Gospić.

Javno izlaganje u sklopu javne rasprave o prijedlogu Plana upravljanja, održano je 4. srpnja 2023. godine, u prostorijama Sportsko-poslovnog centra „Goranka“ (Ivana Gorana Kovačića 174, Ravna Gora), s početkom u 10:00 sati. O javnom izlaganju sastavljen je Zapisnik (*Prilog 3.3*). Sastavni dio zapisnika je i evidencija prisutnih na javnom izlaganju.

2 OČITOVARJA, PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE NA PRIJEDLOG PLANA UPRAVLJANJA

U roku naznačenom u objavi javne rasprave na prijedlog Plana upravljanja zaprimljena su 42 očitovanja, prijedloga ili primjedbe od strane:

- Građanske Inicijative Spasimo Ričinu (30. lipnja 2023.)
- dr. sc. Josipa Rubinića, GEO-5 d.o.o. Rovinj (10. srpnja 2023.)
- doc. dr. sc. Tvrtka Dražine ispred Hrvatskog biospeleološkog društva (11. srpnja 2023.)

Prijepis pristiglih očitovanja, prijedloga ili primjedbi s odgovorima nalaze se u nastavku:

Red. br.	Podnositelj	Očitovanja, prijedlozi, primjedbe	Odgovor
JR-01	GI Spasimo Ričinu	Pozdravljamo predložene aktivnosti, ali ih, ipak smatramo problematičnim. Naime, odredbe, uvjeti i vremenski rokovi aktivnosti predviđenih Planom upravljanja nisu jasno određeni. Izražavamo bojazan da zbog takvih neodređenosti, veliki dio aktivnosti neće biti proveden u djelu. Poradi toga, naglašavamo određivanje vremenskog roka predviđenih aktivnosti te zamjenu intencija izrađenih s riječima poput „zalagati se, predlagati, truditi se“, s izrazima „nužno je, prioritetno je i planirano je u tom vremenskom roku“.	NE PRIHVAĆA SE Odredbe, uvjeti i vremenski rokovi aktivnosti predviđenih Planom upravljanja izrađeni su sukladno Smjernicama za izradu planova upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže (MINGOR, 2020) te uspostavljenoj praksi izrade planova upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže u Hrvatskoj te nadležnostima JU.
JR-02	GI Spasimo Ričinu	- Vidimo ulogu Javne ustanove Prirode te Županije u ovom projektu revitalizacije i očuvanja da je od krucijalne važnosti. Primjerice, oni su iznijeli krajnje potreban posljednji rad o ričinskom bjelonogom raku i time omogućili i ključne naredne korake revitalizacije Ričine. S obzirom na to da JUP nema dovoljno ljudstva, naši su kolege iz JUP-a preopterećeni nizom zadataka u ostalim dijelovima Županije pa postoji velika mogućnost da neće uspjeti izvršiti ciljeve Plana upravljanja vezane za Rječinu. Iz tog razloga, zahtijevamo da se uposli još jedan zaposlenik, samo za pitanja Ričine, a koji bi se posvetio toj problematici. Također, spomenute svote za Ričinu u desetogodišnjem periodu su daleko premale i nemoguće je s predviđenim budžetom ispuniti ciljeve. Gledajući vremenik i planirani proračun, vidljivo je da su planirana sredstva premala da bi bila ozbiljna. Radi se o periodu od 10 godina, a planirani trošak PGJ-a je 65.000 eura. Jasno je da većinu troška izrade planova, studija i radova trebaju snositi HV, HEP i ViK ali isto tako ako sama PGŽ ne uloži značajna sredstva u taj proces, on se neće niti desiti.	DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA PU je predviđeno zapošljavanje u JU potrebnoj za provedbu svih aktivnosti ovog PU, a u okviru kojeg je obuhvaćeno i područje HR2000658 Rječina.
JR-03	GI Spasimo Ričinu	- Od početka do kraja Plana upravljanja moraju biti uključeni naši predstavnici koji su u potpunosti upoznati sa svim problemima kao i adekvatnim	DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA U provedbi PU biti će uključeni svi dionici

		rješenjima i dinamikom promjena koje dovode do krovnog cilja: potpuna revitalizacija Ričine.	relevantni za provedbu pojedinih aktivnosti kako je planom i navedeno
JR-04	GI Spasimo Ričinu	<p>- Potrebno je napraviti Plan revitalizacije sliva rijeke Rječine, dakle cijeli sliv obraditi te predložiti mјere koje su značajne za cijeli sliv, a ne predlagati opet parcijalna rješenja. Ričina je dovoljno mala rijeka da se može u cijelosti analizirati, a onda po prioritetima realizirati mјere revitalizacije i očuvanja staništa i vrsta, tj. ponovna uspostava prirodne dinamike rijeke uz iznimke zbog postojeće infrastrukture (kuća).</p> <p>- Nužno je mapirati SVE postojeće i uništene virove. Vratiti SVE uništene virove u prijašnje stanje. Mapirati kartu sa svim hidrotehničkim zahvatima i po prioritetima ih uklanjati te vraćati Ričinu u prirodno stanje. U gornjem toku, o kojemu je ovdje riječ, ne postoji opasnost od poplava niti ugroze za ljudsku imovinu. Svi problemi, a koji su se pojavili nakon tehnicističkog pristupa, su rješivi na potpuno jednostavan i prirodan način. Pomno učinjenjena revitalizacija Ričine sagledane u široj slici, ne parcijalno, može rješiti sve probleme uzrokowane od strane Hrvatskih voda. Zatrpanjanje korita je evidentno, dakle treba utvrditi uzrok da bi se mogla naći prava rješenja za očuvanje virova i prirodnog korita rijeke Rječine. Uz popis virova, napraviti i popis obalotvrda i reguliranih dijelova korita kako bi se ocijenila njihova svrha te po mogućnosti uklonile zbog ponovne uspostave prirodne dinamike. Treba uzeti u obzir i mogućnost uklanjanja brana koje su izvan funkcije a koje sprječavaju normalan prinos sedimenta.</p>	DJELOMIČNO SE PRIHVACA Prijedlozi su, u okviru ovlasti JU, obuhvaćeni aktivnostima AD09 - AD12.
JR-05	GI Spasimo Ričinu	- Vezano za ričinsku populaciju bjelonogog raka; uvodu ovog Plana upravljanja ne daje se do znanja i time se izostavlja vrlo važna stavka: da bi se u budućnosti uzimala baš ta populacija kao donorska za lokalitete u kojima je ta vrsta istrebljena kao predloženo posljednjim znanstvenim radom. Uzmemo li u obzir da je bjelonogi rak visoko ugrožena vrsta, shvaća li se važnost svih potrebnih, neizostavnih koraka revitalizacije cijelog vodotoka Ričine? Iako se govori u istraživanju da i donji tok ima populaciju bjelonogog raka, nigdje se ne spominje zaštita istog i pokretanje pitanja revitalizacije i također uvrštanja u Natura 2000.	NE PRIHVACA SE Relevantni podaci iz navedenog istraživanja uključeni su u poglavљu 3.2.2.4 Evaluacija stanja / Podtema AD. Vodena staništa i vezane vrste. Preporuke navedene u izvješću istraživanja bjelonogog raka prenesene su nadležnim institucijama te će se o korištenju populacije bjelonogog raka iz Rječine kao donorske raspravljati u budućnosti, a sukladno propisima koji reguliraju postupanje sa strogo zaštićenim vrstama.
JR-06	GI Spasimo Ričinu	- Nadalje, u Planu upravljanja smatramo apsolutno neprihvatljivim laž Hrvatskih voda vezano za problematiku Dubokog jarka. Navedeno je da je problem Dubokog jarka riješen jer voda otiče u ponor. Ispravljamo neistinu lako provjerivu odlaskom na teren, a na koju upozoravamo cijelo vrijeme: Hrvatske vode su te koje su svu vodu preusmjerile direktno u jarak i poslijedično uzrokovali odrone. Istina je, pak, da	PRIMLJENO NA ZNANJE U okviru svojih nadležnosti i mogućnosti, JU ovim PU predviđa aktivnosti kojima će nastojati potaknuti rješavanje ove

		<p>radovi na njemu trebaju početi tek na ljetu (parcijalni). Naglašavamo opetano: nanose iz Dubokog je nemoguće zaustaviti čak i da više ne dolazi voda sa Studenskog polja! Šteta je učinjena i posljedično će se odroni događati desetljećima, ako ne i stoljećima. Jedini način da se to bar djelomično zaustavi jest postavljanje barijera (nature based solutions) pri ušću u Ričinu, ali dovoljno udaljenih da se raki i pastrva nesmetano mrijeste. Pri tom treba koristiti okolini tvrdi pješčenjak, lokalno kamenje ili uzimati od nizvodno nabacanih kamenih vapnenaca korištenih za rip rap tehnike. Molimo Vas ponovno, i na ovome inzistiramo, da je bez rješavanja tog prioritetnog problema uzaludno govoriti o mapiranju vireva i njihovoj zaštiti kako se iznosi u ovom Planu upravljanja. Iz godine u godinu sve više nam se zatrپavaju virovi... Nužno je, i u ovom specifičnom slučaju alarmantno, poštivati sve te korake sanacije, ne preskakati ih, inače je navedeni cilj revitalizacije virova gornjeg toka nesuvisao i nepotpun.</p>	problematike kod nadležnih institucija.
JR-07	GI Spasimo Ričinu	<p>- Nadalje, neprihvatljivo je govoriti o uzimanju vode s izvora do zadnje kapi, a s izgovorom da je to najisplativije. Svjesno se krše Europske direktive i zakoni o vodama, a da ni ne spominjemo HEP i branu Valići. I uz postojeću Studiju o ekološki prihvatljivom protoku iz 2015., svjesno se ne stavlja u vodoopravne dozvole. Ta Studija je loša jer uvelike lažira situaciju (posebice nizvodno od brane), ali trenutno je jedina kojom se raspolaze i potrebno je učiniti novu, poštenu, koja odražava realno stanje protoka.</p> <p>- Zahtijevamo EPP predviđen Europskim zakonom i direktivama i ne slažemo se s navedenim zalaganjima pri poštivanju EPP. Manjak vode u koritu rijeke zbog nepoštivanja propisanog EPP-a u ljetnim (sušnim) mjesecima nije prihvatljiv, te bi se u svakom slučaju vodoopskrba u tom periodu preusmjeriti na druge izvore, koji možda jesu skuplji, ali tada se i cijena vode može korigirati te na taj način nadomjestiti trošak. Na takav način se i sami korisnici mogu obuzdati u prekomernom korištenju vode. Dakle, kako sustav očigledno ima manjak vode u ljetnim mjesecima, treba se tome i prilagoditi te napraviti korekcije i cijene s obzirom na dostupne količine.</p> <p>- Rijeka vrvi izvorištima i potocima a koji su idealni za korištenje za recimo zalijevanje zelenih površina, pranja cesti, tj. da posluže kao tehnička voda. Potaknuti pitanje korištenja istih, a ne da se crpi izvor Ričine do krajnjih granica.</p>	PRIMLJENO NA ZNANJE U okviru svojih nadležnosti i mogućnosti, JU ovim PU predviđa aktivnosti kojima će nastojati potaknuti rješavanje ove problematike kod nadležnih institucija.
JR-08	GI Spasimo Ričinu	<p>- Također, svugdje se spominju Hrvatske vode kao ovlaštenici upravljanja Ričinom te im se nigdje ne brani niti ih se zaustavlja u daljnjem betoniranju. Nitko ih ne nadgleda ili upozorava. Smatramo izrazito opasnim da se i do jedan od svih onih koji su posljednjih desetljeća sudjelovali u devastaciji, nađu u prilići sudjelovati u planu revitalizacije. Smatramo i kritičnim što su na posljednjoj dioničkoj radionici (veljaca 2023.) predstavnici Hrvatskih voda izjavili da radove koji oni čine ne smatraju devastacijama, iako je dokaza o tome posvuda i oni su upoznati s njima. Sve naše i vaše zajedničke napore, i naših kolega iz JUP-a, i vas autora</p>	NE PRIHVACA SE Nadležnost za upravljanje javnim vodnim dobrom RH propisano je Zakonom o vodama (NN 66/19, 84/21, 47/23).

		ovoga vrlo kompleksnog Plana upravljanja kojim pokušavamo naći dijalog već drugu godinu u delikatnoj temi Ričine, predstavnici Hrv. voda zaustavljaju neargumentiranom retorikom „obrane od poplava“ svjesno ignorirajući mnogobrojne prikazane im dokaze o devastacijama. Ne vidimo kako možemo postići dijalog i protočnost ove teme ako su vrata ključne institucije zatvorena i Vama i nama. Zbog toga smo užasnuti mogućnošću da Ričina ostane u primarnoj ovlasti istih. Ima dovoljno mladih ljudi koji shvaćaju princip Nature based solutions te koji žele raditi taj posao. Na kraju krajeva, starija gospoda iz Hrvatskih voda su nam sami, svima nama prisutnima, javno priznali na prethodnim dioničkim radionicama da oni ne poznaju prakse temeljene na Nature based solutions. Naglašavamo, problem sigurno neće riješiti onaj koji ga je uzrokovaо.	
JR-09	GI Spasimo Ričinu	- Smatramo presudnim za prestanak devastacija, a o čemu je bilo govora na dioničkoj radionici u veljači 2023., stoga molimo da se unese u Plana upravljanja: potpuna zabrana automatizaciji, mehanizaciji, bagerima, kamionima u samo korito rijeke; osim iznimno u slučajevima uklanjanja betona i kamena iz korita. Ne postoji Europska direktiva o vodama koja dopušta ovakve prakse na europskim rijekama.	DJELOMIČNO SE PRIHVĀĆA Smatramo da je već obuhvaćeno aktivnošću AD14.
JR-10	GI Spasimo Ričinu	- Predlažemo i izostavljenu stavku otkupa terena od vlasnika na čijim parcelama bi se vršile revitalizacije.	NE PRIHVĀĆA SE Nadležnost za upravljanje javnim vodnim dobrom RH propisano je Zakonom o vodama (NN 66/19, 84/21, 47/23). JU ne posjeduje niti je vlasnik čestica unutar područja ekološke mreže ili zaštićenih područja, već je nadležnost nad istim propisana zakonskim odredbama.
JR-11	GI Spasimo Ričinu	- S obzirom na to da su povučena sredstva od EU za sustav kanalizacije Riječkog prstena zbog zaštite vodotoka i Ričine, nejasno je zašto je samo dolina Ričine izostavljena iz tog projekta. Treba pokrenuti pitanje uključivanja u projekt, ubacivanjem svih sela uz Ričinu, a ne samo sela Lukeži. Prikladno rješenje za početak bi bilo staviti po selima bio-separatore ili bio-septičke jame. Jedno od ciljeva je postići dobro kemijsko stanje vode, odn. zabrana direktnog ispuštanja otpadnih voda iz kućanstava i privrednih subjekata u rijeku. Treba napraviti katastar tih onečišćivača, te s njima naći rješenje za otpadne vode, postoje i biljni pročistači koji nisu tako skupi, a drugi neka stave biološke septičke jame. Dakle rješenja ima, samo treba pomoći stanovnicima da se to instalira i poslije taj proces kontrolirati. To je odgovornost komunalnih društava te Hrvatskih voda.	PRIMLJENO NA ZNANJE Kao što i sami navodite radi se o nadležnosti komunalnih društava te Hrvatskih voda.
JR-12	GI Spasimo Ričinu	Alarmantna stavka vezana za donji tok Ričine: - u 2014. pri čišćenju akumulacije Valiči sediment se samo ispustio nizvodno i zatrpan kompletan tok do	PRIMLJENO NA ZNANJE

		<p>ušća čime se fauna potpuna ispjescarila. Upozoravamo da je novo čišćenje akumulacije Valići planirano u 2024.</p> <p>- Analiza mogućnosti rušenja brane na Valićima u budućnosti, jer ona je već sad tempirana bomba. Osim golemih problema sa nanosima, samim tim i nikakve uloge u sprečavanju poplava nizvodno, problema sa klizištima a kojih je upravo ona razlog, svjesno se uništava donji dio toka za to malo energije koja bi se mogla nadomjestiti drugim putem. Primjerice postavljanjem solarnih panela na sve „mrtve površine“ u industrijskoj zoni Kukuljanovo.</p>	
JR-13	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	<p>Poštovani,</p> <p>U cilju osiguranja što kvalitetnijeg dokumenta koji bi bio podloga ne samo za upravljanjem zaštićenim područjem nego i za integralno upravljanje i drugim segmentima (prije svega iz domene vodnog gospodarstva), dostavljam Vam moje primjedbe i sugestije. One se odnose na problematiku iz domene vodnog gospodarstva kojom se bavim već preko 40 godina, po 20-tak godina sa zaposlenjima u Hrvatskim vodama i njenim prednicima kao i na Građevinskom fakultetu u Rijeci, a od prošle godine u tvrtki GEO-5. Vezano uz analizirano područje u predmetnom Planu sudjelova sam na više recentnih projekata, posebno vezanih uz hidrološka istraživanja, te zaštitu i korištenje vodnih resursa, a u pripremi važeće Strategije prilagodbe RH klimatskim promjenama bio sam zadužen za vodne resurse.</p> <p>Primjedbe i sugestije su uglavnom načelnog karaktera kako bi se u potpunosti osigurao primjeren sadržaj predmetnog dokumenta, u skladu s danim Smjernicama za planiranje upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže (Ministarstvo zaštite okoliša i energetike i HAOP, 2018). Predmetni dokument je dobra polazna osnova, ali je nužna veća konkretizacija pojedinih segmenata i planiranih aktivnosti.</p> <p>Slijedi osvrt na pojedine dijelove projekta:</p>	PRIMLJENO NA ZNANJE
JR-14	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	<p>Ad 1.1 Zakonodavni okvir i svrha plana upravljanja)</p> <p>U predmetnom dokumentu navode se da "Plan upravljanja u prvom redu pomaže javnoj ustanovi da dugoročno učinkovito upravlja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže. No, plan upravljanja je ujedno i javni, svima dostupan dokument, koji omogućuje dionicima i zainteresiranoj javnosti da prate djelovanje javne ustanove te da se vlastitim angažmanom, gdje je to moguće, uključe u upravljanje i tako doprinesu očuvanju vrijednosti područja. Usvajanjem PU, on postaje službeni dokument Javne ustanove, a aktivnosti svih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnosti u predmetnom području trebale bi biti usklađene s ciljevima upravljanja utvrđenim Planom. U slučaju PU-a zaštićenim područjem, sukladno ZZP-u, njega su se dužne pridržavati sve pravne i fizičke osobe koje ondje obavljaju svoje djelatnosti."</p>	NE PRIHVACA SE

		<p>Mišljenja sam da je ovakvom polaznom osnovom umanjeno značenje i obaveze provođenja plana u odnosu na druge dionike izvan javne ustanove. Naime, elementi dani u ovom planu obvezujući su i za druge dionike koje djeluju na istom prostoru (u domeni voda prije svega su to Hrvatske vode, komunalna društva, HEP, institucije koje se bave prostornim planiranjem) neovisno o tome kakvi su njihovi sektorski planovi upravljanja, te bi to trebalo već i u samom uvodu istaknuti.</p>	<p>upravljanja: „Usvajanjem PU, on postaje službeni dokument Javne ustanove, a aktivnosti svih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnosti u predmetnom području trebale bi biti uskladene s ciljevima upravljanja utvrđenim Planom. U slučaju PU-a zaštićenim područjem, sukladno ZZP-u, njega su se dužne pridržavati sve pravne i fizičke osobe koje ondje obavljaju svoje djelatnosti.“</p>
JR-15	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	<p>U uvodno spomenutim Smjernicama navodi se između ostalog i da Plan upravljanja služi za "predviđanje potencijalnih konflikata i određivanje rješenja". To bi svakako u većoj mjeri trebalo biti respektirano i u predmetnom Planu, te bi u većoj mjeri trebalo istaknuti već prisutne pritiske od strane postojećih subjekata u prostoru, kao i buduće pritiske, planirane u sektorskim planovima drugih dionika. Uz to, već uvodno bi bilo dobro istaknuti, a kroz Plan i obraditi, potrebu jačanja otpornosti na negativne utjecaje klimatskih promjena. Aktivnosti koje treba planirati i provoditi u tom cilju u značajnoj mjeri sastoje se u smanjenju antropogenih pritisaka od strane pojedinih dionika, te je to važno istaknuti.</p>	<p>NE PRIHVACA SE</p> <p>Kroz aktivnosti je planirana suradnja sa svim relevantnim dionicima / sektorima na provedbu ovog PU uključujući i umanjenje postojećih i budućih pritisaka.</p>
JR-16	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	<p>Ad 1.3 Javne ustanove nadležne za upravljanje područjem)</p> <p>U okviru ovog poglavlja prikazana je planirana i stvarna struktura zaposlenih u trima županijskim JU za zaštitu prirode, koja ukazuje na veliki debalans broja zaposlenih u odnosu na planirani broj. To svakako već i uvodno zahtijeva komentar jer nedostatak preko polovine djelatnika nesumnjivo dovodi u pitanje mogućnost realizacije predmetnog Plana. Naime, od 65 planiranih radnih mjesta u trima JU popunjeno je 25, odnosno svega oko 38,5%. To je dijelom prodiskutirano u točki 3.4, ali bi trebalo i uvodno biti istaknuto jer je od krucijalne važnosti.</p>	<p>NE PRIHVACA SE</p> <p>PU je predviđeno zapošljavanje u JU potrebno za provedbu aktivnosti ovog PU. Sukladno Smjernicama, manjak kapaciteta obrađen je u poglavljju 3.4.2 Evaluacija stanja u sklopu Teme C. Razvoj kapaciteta Javnih ustanova.</p>
JR-17	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	<p>Ad 1.4 Proces izrade Plana upravljanja)</p> <p>Iz danog teksta vidljivo je da su se izrađivači predmetnog Plana ponajviše orientirali na informacije koje su dobili na dioničkim radionicama. Te su informacije svakako važne i dragocjene, ali bi bilo korisno da se u većoj mjeri dokument referira i na postojeću stručnu i plansku dokumentaciju pojedinih dionika vezanu uz analizirani prostor. Naime, slabija zainteresiranost pojedinih dionika za aktivnim sudjelovanjem u raspravama na dioničkim radionicama generira disproporciju između sadržaja predmetnog Plana te prakse i planova pojedinih drugih dionika. Iz danog popisa literature vidljivo je da su autori koristili svega 6 literarnih jedinica vezanih uz vodno</p>	<p>PRIMLJENO NA ZNANJE</p> <p>Prilikom izrade PU, osim informacija prikupljenih na dioničkim radionicama, korištena je i relevantna dostupna literatura te su sva poglavљa razrađena dovoljno detaljno za potrebe razrade ciljeva i aktivnosti upravljanja.</p>

		gospodarstvo, a što nije dovoljno da bi se uočili, te planiranim aktivnostima i mjerama smanjili konflikti vezani uz očuvanje prirode i postojeće te planirane vodnogospodarske aktivnosti.	
JR-18	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	Ad 2.1.1 Geografski i administrativni položaj) Bilo bi korisno na kartografskim prikazima označiti i područje nadležnosti pojedinih JU na analiziranom području.	PRIHVACA SE Dodana je karta s pregledom područja obuhvaćenog Planom prema mjesnoj nadležnosti javnih ustanova.
JR-19	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	Ad 2.3 Klima) U predloženom Planu navodi se da "u području obuhvaćenom Planom nalazi se meteorološka postaja DHMZ-a Parg (kod Čabra), a u neposrednoj blizini područja, u Ogulinu, još jedna glavna meteorološka postaja DHMZ-a. S obzirom na veličinu područja obuhvaćenog Planom (oko 110 km u duljini), prikazani su najbitniji meteorološki podaci s obje navedene postaje." Iz tako sročenog teksta dalo bi se zaključiti da su to i jedine meteorološke postaje koje se nalaze na analiziranom utjecajnom području, iako zapravo ima puno više takvih postaja. Tu su još i klimatološke postaje Crni Lug, Delnice, Vrelo Ličanke, Plaški, Brinje, kao i čitav niz drugih oborisnih postaja te totalizatora. U istom poglavlju se navode neki karakteristični podaci, uglavnom prosjeci, različitih klimatoloških pokazatelja, kao i projekcije mogućih klimatskih promjena. No, uz dane karakteristične pokazatelje, za implementaciju Plana puno bi korisnije bilo da su prikazani trendovi karakterističnih pokazatelja.	DJELOMIČNO SE PRIHVACA U tekstu je ispravljeno da se navode samo glavne meteorološke postaje te je poglavlje razrađeno dovoljno detaljno za potrebe ovog PU.
JR-20	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	Ad 2.4.1 Geologija) Nisam po struci geolog pa ne mogu komentirati sadržaj koji se odnosi na geologiju, no čini mi se da u njemu ima očita terminološka greška dana u posljednjem odlomku toga poglavlja. Naime navodi se da "gotovo cijelo područje pripada Gorskokotarsko-Goteničkoj strukturno-tektonskoj jedinici..." a vjerojatno je trebalo stajati "Gorskokotarsko-geotehničkoj strukturno-tektonskoj jedinici".	NE PRIHVACA SE Ne radi se o grešci u pisanju. Gotenica je područje u Sloveniji po kojem je ova jedinica dobila naziv.
JR-21	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	Ad 2.4.3. Hidrologija) I poglavlje vezano uz hidrologiju je preopćenito pisano s nekonzistentnim iznošenjem karakterističnih hidroloških pokazatelja, te s neprikladnim citiranjem izvora informacija - u popisu literature nisu sadržane reference koje su jedine referencirane u samom tekstu predmetnog poglavlja (HV, 2016; DHMZ, 2021). Umjesto tekstualnog iznošenja niza hidroloških informacija bilo bi prikladnije da se one prikažu u jednoj tablici pa bi onda bilo očitije da npr. nedostaje podatak o minimalnoj izdašnosti izvořnog dijela Kupe koja je najvažniji vodotok analiziranog područja, a postoje i dugogodišnji podaci monitoringa. I u ovom poglavlju bi bilo primjerno da su prikazani i trendovi nekih karakterističnih pokazatelja.	NE PRIHVACA SE Reference su navedene u popisu literature bez kratica, a kratice su navedene na početku dokumenta. Također, poglavlje je razrađeno dovoljno detaljno za potrebe ovog PU. Napominjemo da PU predstavlja strateški dokument JU fokusiran na aktivnosti u nadležnosti JU. On nije zamjena za planske dokumente drugih sektora, niti može planirati

			daljnje aktivnosti ostalih sektora.	
JR-22	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	Ad 2.6.2.4. Vodoopskrba i odvodnja)	NE PRIHVACA SE U tekstu je naglasak na vodoopskrbnim sustavima koji opskrbliju vodom područje Gorskog kotara, ali se ne spominje i npr. vodoopskrbni sustav KD Vodovod I kanalizacija Rijeka koji je najveći među njima i ima zahvat vode na Izvoru Rječine. Iako je u tijeku velika reforma vodnih usluga s grupiranjem vodoopskrbnih i komunalnih društava, radi prepoznavanja obaveza u provedbi ovoga plana nužno je popisati (najbolje tablično) sve postojeće vodovode koji imaju zahvate vode na području obuhvaćeno planom, iskazati podatak o tome koliko godišnje zahvaćaju voda s kojeg izvora i kolike su vršne zahvaćene količine, te da li imaju (i koliki je) propisan ekološki prihvatljiv protok/bioološki minimum ukoliko se radi o zahvaćanju voda s izvorišta koje formira neki površinski vodotok. Isto tako, potrebno je prikazati stanje odvodnje na način da su prikazana područja gdje je izgrađen sustav za odvodnju komunalnih otpadnih voda, lokacije uređaja i mjesta dispozicije pročišćenih otpadnih voda.	Tako detaljne podatke iz područja djelovanja drugih sektora nije potrebno navoditi u ovom PU jer nisu u nadležnosti JU. Smanjivanje utjecaja drugih sektora na ciljeve očuvanja PEM obuhvaćeno je već planiranim aktivnostima suradnje s drugim sektorima i nadležnim tijelima.
JR-23	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	U tekstu se spominju neki razvojni vodoopskrbni planovi (za Gorski kotar – Krič potok/akumulacija Lokve, ali ne i neki drugi planirani zahvati koji mogu imati isto tako veliki utjecaj na područja obuhvaćena Planom (npr. akumulacija Kukuljani na Rječini, zahvat vode u Ličkoj Jesenici za regionalni vodoopskrbni sustav).	DJELOMIČNO SE PRIHVACA Dopunjeno je poglavljje 3.2.2.4 Evaluacija stanja / Podtema AD. Vodena staništa i vezane vrste.	
JR-24	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	Ad 2.6.2.5. Komunalna i energetska infrastruktura U tekstu je vrlo šturo prikazana elektro-energetska infrastruktura za koju se navodi da njome upravlja Hrvatska elektroprivreda, iako ima i privatnih malih hidroelektrana, kao i drugih vidova energetskog korištenja voda (za pogonske svrhe). Nije navedena ni HE Rijeka čiji se akumulacijski bazen Valići nalazi unutar područja ekološke mreže HR2000658. I tu bi bilo vrlo važno da se kartografski prikažu lokacije svih hidroenergetskih objekata za zahvat vode, dionice toka vodotoka s devijacijskim odvođenjem voda, odobrene količine voda za korištenje kao i uvjetovana vrijednost ekološki prihvatljivog protoka/bioološkog minimuma. Isto tako, nužno je u okviru ovog poglavlja prikazati i planirane hidroenergetske objekte koji mogu izazvati promjene postojećeg stanja – np. U dokumentu se navodi (str 108) Aktivnost AB22 "Nakon izgradnje retencije Drežničko polje, tražiti od HEP-a i nadležnog upravnog tijela informacije i rezultate obaveznog praćenja stanja CST i CV u PEM Drežničko polje" a da se taj planirani zahvat, a moguće i još neki drugi slični, ne navode u okviru ovog poglavlja.	DJELOMIČNO SE PRIHVACA Dopunjeno je poglavljje 3.2.2.4 Evaluacija stanja / Podtema AD. Vodena staništa i vezane vrste u kojem se već navodi retencija Drežničko polje.	
JR-25	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	Ad 3.2.4 Aktivnosti Teme A.) – podtema A.D. Vodena staništa i vezane vrste Iz danih prikaza planiranih aktivnosti vidljivo je da je težište dano na lokalitetu gdje je, tijekom izrade Plana, zainteresiranost javnosti bila izraženija. U konkretnom slučaju radi se o području sliva Rječine, no gdje su	PRIMLJENO NA ZNANJE Aktivnosti i njihova prioritizacija nisu proizašle isključivo iz rasprava na dioničkim radionicama, već su rezultat analize sve	

		<p>predviđena sredstva su preskromno procijenjena da bi se planirane aktivnosti i realizirale. Sasvim je sigurno da je interes javnosti važan i poželjan zbog čega je i procedura pripreme Plana takva da uključuje javnost. No, mišljenja sam da bi i na nekim drugim lokalitetima trebalo povećati obim planiranih aktivnosti gdje javnost, a ni sastavljači plana nisu prepoznali rizike od neželjenih promjena uslijed postojećih ili budućih pritisaka.</p>	dostupne literature i mjera očuvanja za pojedino područje EM.
JR-26	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	<p>Aktivnosti AD13 i AD14 su neprikladno terminološki iskazane – umjesto neobavezujućeg “zagovarati” potrebno je u Planu tu aktivnost definirati s pojmom “osigurati”. Ekološki prihvatljiv protok jedan je od najvažnijih instrumenata zaštite prirodnih značajki i živog svijeta vodnih resursa i ne bi ga se trebalo marginalizirati.</p>	NE PRIHVACA SE Aktivnosti su formulirane na način koji odražava ovlasti JU.
JR-27	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	<p>Uredba o standardu kakvoće voda (NN 96/19) u svom članku 22. navodi da Ekološki prihvatljiv protok (EPP) osigurava hidrološki režim koji je usklađen s postizanjem okolišnih ciljeva iz članka 46. Zakona o vodama u tijelima površinskih voda osim umjetnih i znatno promijenjenih vodnih tijela, te da će se metodologija za određivanje ekološki prihvatljivog protoka temeljiti na kriterijima za postizanje dobrog stanja voda propisanim spomenutom Uredbom. No, unatoč najavi da će se Hrvatske vode objaviti tekst te metodologije na mrežnim stranicama Ministarstva i Hrvatskih voda u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu spomenute uredbe, to još nije provedeno. U europskom zakonodavstvu Europska je komisija razmatrala problematiku ekološki (prihvatljivih) protoka, te je u tom smislu donesen vodič br. 31 Ecological flows in the implementation of the Water Framework Directive (EU Comission, 2015). U njemu navodi da postoje brojne metode za njegovo određivanje, ali se ne daju neke konkretne sugestije za neke određene i potpuno definirane postupke primjene hidroloških procjena. Težište je na preporukama za identifikaciju pritisaka i monitoring stanja kako hidroloških prilika, tako i drugih značajki voda, na područjima gdje se očekuje porast pritisaka uslijed zahvaćanja vode za njihovo korištenje.</p> <p>Vrijedi istaći i da je EPP je dosadašnjim Planom upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. (NN 55/2016) eksplicitno naveden kao jedna od važnih mjera smanjenja hidromorfoloških utjecaja za nove zahvate/opterećenja. U danom slučaju za spomenutu mjeru „Osigurati povoljni režim protoka (ekološki prihvatljiv protok) u vodotocima“, navodi se da je područje njezine primjene vodna tijela površinskih voda na područjima namijenjenim zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite. Navodi se i da je za njezinu provedbu nadležan korisnik. Slično je propisano i u Nacrtu Plana upravljanja vodnim područjima 2022.-2027. gdje se posebno ističe i da je “za nove zahvate koji imaju potrebe za vodom kao resursom ili tehničkom vodom treba inzistirati već na projektnoj razini na osmišljavanju tehnologija i tehničkih rješenja</p>	PRIMLJENO NA ZNANJE

		<p>koje koriste manje količine voda te da se već na projektnoj razini predviđi i osigura ispuštanje ekološki prihvatljivog protoka (bioraznolikost, ekološka mreža i zaštita prirode).” U tom Nacrtu Plana upravljanja , u točki 4.1. navodi se da “Prateća dokumentacija Plana upravljanja vodnim područjima 2022. - 2027. objavljena je na mrežnoj stranici Hrvatskih voda na poveznici: https://voda.hr/hr/prateca-dokumentacija-plan-upravljanja-vodnim-podrucjima-2022-2027” gdje je među dokumentima naveden i dokument “Definiranje ekološki prihvatljivih protoka Rječine”. Nažalost, taj dokument uopće nije korišten a niti naveden u popisu dokumentacije za predmetni Plan upravljanja. Iako kao hidrolog imam ozbiljnih primjedbi na sadržaj i zaključke toga dokumenta, u predmetnom dokumentu trebalo je kritički preispitati i rezultate toga projekta i predložiti ili primjenu njegovih rezultata, ili doradu projekta.</p> <p>Isto tako, trebalo bi preispitati dane ranije procjene o vrijednosti EPP/biološkog minimuma i ocijeniti praksu njihovog poštivanja, kao i potrebu definiranja, ali i obvezne primjene osiguranja EPP i na drugim površinskim vodnim tijelima gdje je prisutno ili se planira značajnije korištenje voda. Osobno sam sudjelovao na izradi dokumenta “praćenje izdašnosti izvořista Malo Vrelo – Lička Jesenica (HGI, 2022) napravljen za Vodovod i kanalizaciju iz Ogulina u kome smo analizirali i problem EPP na tom lokalitetu u kontekstu planiranog zahvata voda za potrebe izgradnje novog regionalnog vodovoda, ali ni za područje Ličke Jesenice predmetni Plan nije uopće razmatrao problematiku osiguranja EPP.</p>	
JR-28	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	<p>Ad 3.6. Relacijska tablica između mjera očuvanja i aktivnosti upravljanja</p> <p>HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika (str. 148)</p> <p>Kod opisa Mjere očuvanja Aktivnost AD17 stranom izrazu “hydropeaking” pridodati tumačenje na hrvatskom jeziku ili za zamjeniti opisnim domaćim terminom “brza promjene razine vode i protoka uslijed rada hidroelektrana”.</p>	PRIHVACA SE
JR-29	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	<p>HR2000654 Lička Jesenica (str. 178)</p> <p>Proširiti opis mjere očuvanja “Očuvati povoljne stanišne uvjete (povoljnu kvalitetu vode)” tako da stoji “Očuvati povoljne stanišne uvjete (povoljnu kakvoću i količinu vode)”</p>	PRIHVACA SE
JR-30	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	<p>HR2000658 Rječina (str. 178)</p> <p>Opis mjere očuvanja “Očuvati povoljne stanišne uvjete za vrstu (prirodna hidromorfologija s razvijenom vodenom vegetacijom, povoljni fizikalno-kemijska svojstva vode i sl.) zamjeniti s “Očuvati povoljne stanišne uvjete za vrstu (prirodna hidromorfologija s razvijenom vodenom vegetacijom, povoljna kakvoća fizikalno-kemijska svojstva vode i sl.),</p> <p>Očuvati povoljne stanišne uvjete (povoljnu kakvoću i količinu vode)”.</p>	NE PRIHVACA SE Ove mjere propisane su Pravilnikom o ciljevima i mjerama očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova u područjima ekološke mreže (NN 111/22) te ih nije moguće izmjeniti kroz ovaj PU. Napominjemo da mjere očuvanja u Pravilniku prate i ciljevi

			očuvanja koji se, u ovom konkretnom slučaju, odnose na postizanje dobrog stanja (ekološkog i kemijskog), čime je adresiran ovaj prijedlog.
JR-31	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	HR2000659 Trstenik (str. 179) Nije jasna razlika između mjera "Provesti restauraciju hidrološkog režima" (kod stanišnog tipa 7110) i "Osigurati povoljni hidrološki režim (visoku razinu podzemne vode i stalno vlaženje cretova" (kod stanišnog tipa 7230), a nigrde u Planu nije opisan ni problem koji iziskuje provedbu navedenih mjera.	PRIMLJENO NA ZNANJE Radi o mjerama propisanim Nacrtom Pravilnika o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova u područjima ekološke mreže. Napominjemo da je u poglavljju 3.2.2.2 Podtema AB. Travnjačka staništa i vezane vrste opisan problem nestajanja cretne vegetacije, a povezano i s hidrološkim režimom.
JR-32	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	HR2001351 Područje oko Kupice (str. 188) – mjera "Prilikom izvođenja radova, ne zadirati u koritu vodotoka te ne mijenjati hidrološki režim" je nejasno formulirana – ako postoji opravdana potreba provedbe nekih hidrotehničkih radova – npr. stabilizacija prometnice uz korito vodotoka zbog sanacije šteta od poplava ili slično, onda ovakva formulacija apsolutno sprečava mogućnost provedbe sanacijskih radova koji u pravilu traže zahvate i u koritu. Smatram da je prikladnija formulacija "Prilikom izvođenja radova u koritu vodotoka provoditi rješenja koja ne mijenjaju prirodan hidrološki režim", ili pak ne spominjati radove te kao mjeru istaknuti u ovom Planu spominjanu mjeru "Očuvati prirodnu hidromorfologiju i hidrološki režim vodotoka" .	NE PRIHVACA SE Sukladno Zakonu o zaštiti prirode, svaki zahvat sagledava se pojedinačno se je u postupcima ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, odnosno izdavanja dopuštenja u zaštićenim područjima moguće dopustiti zadiranje u korito, ukoliko je ono neophodno te ukoliko postupci pokažu da se time neće značajno utjecati na ciljne vrste i staništa/zaštićeno područja. Napominjemo da je ova mjera vezana uz šumska staništa PEMa te se primarno odnosi na radove u šumarstvu.
JR-33	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	Ad Literatura) Ujednačiti način referenciranja u tekstu i popisu literature o čemu je bilo riječi u dijelu ovog osvrta u okviru Ad 2.4.3.). Proširiti popis literature relevantnim dokumentima vezanim uz vodne resurse – neki od njih spomenuti u danom osvrtu.	NE PRIHVACA SE U popisu literature se ne navode kratice, a koje su na početku dokumenta, te su navedeni oni izvori koji su korišteni za izradu ovog Plana.
JR-34	Josip Rubinić, GEO-5 d.o.o.	Na kraju, za istaknuti je da unatoč danim primjedbama i sugestijama koji se odnose na dio obrađivane problematike – vodne resurse, predmetni Plan upravljanja smatram dobrim dokumentom koji bi uz predložena poboljšanja mogao biti dobra osnova za buduće upravljanje zaštićenim područjima i područjima	PRIMLJENO NA ZNANJE

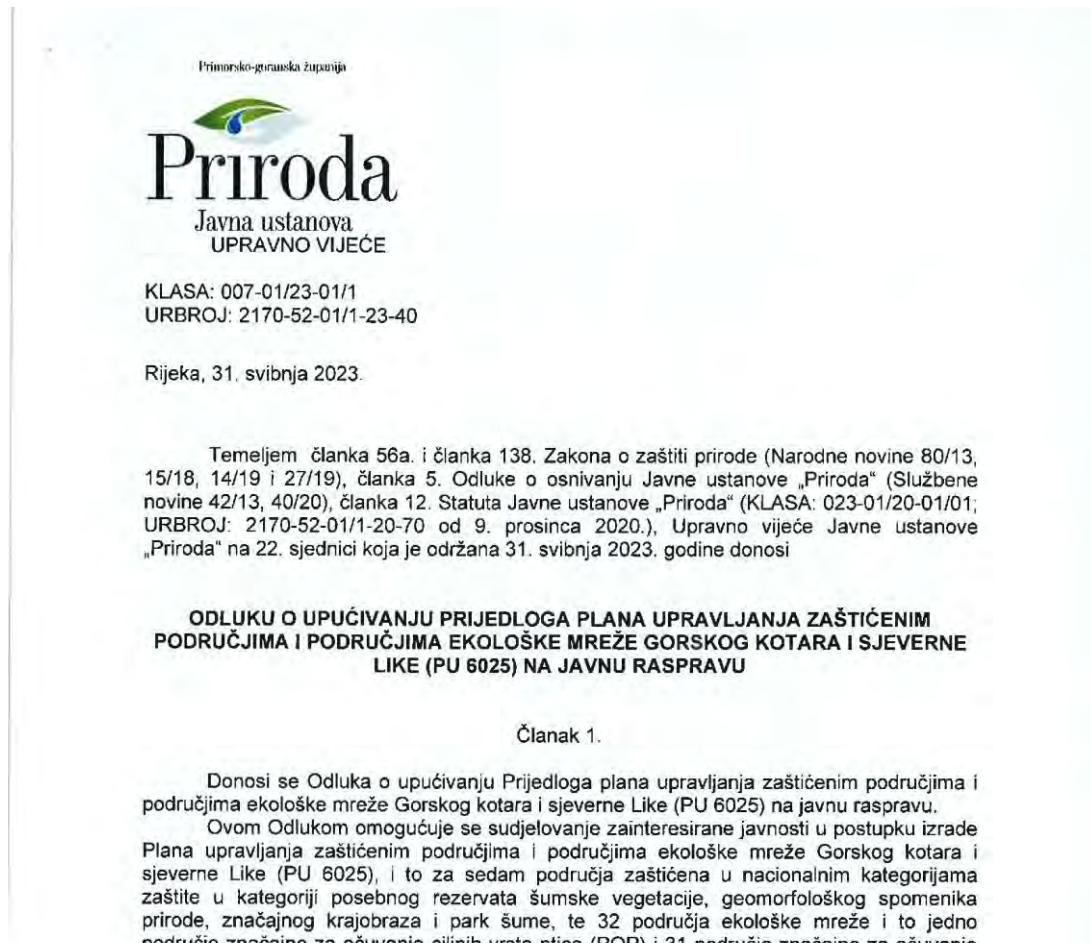
		ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like te očuvanje prirodnih vrijednosti toga područja.	
JR-35	Tvrtko Dražina, HBSD	<p>Poštovani,</p> <p>temeljem poziva na uključivanje u postupak javne rasprave za Prijedlog Plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 6025), objavljenom na mrežnim stranicama Javne ustanove „Priroda“, niže donosimo komentare na spomenuti Prijedlog.</p> <p>Na str. 52. u prvom odlomku predlažemo dodati kako su lokaliteti Rokina Bezdana, Obajdin špilja, Rupečica i izvor Bistrac važno stanište i jedinstvene podzemne spužve Eunapius subterraneus, stenoendema tog područja.</p>	PRIHVACA SE
JR-36	Tvrtko Dražina, HBSD	<p>U nastavku teksta na istoj stranici se navodi: „U speleološkim objektima s nižom temperaturom i velikom vlagom zraka, u dubljim dijelovima kanala te na sigastim tvorevinama na tlu nalazimo stenoendema (uskog endema) Hrvatske, osjetljivu te ciljnu vrstu tankovratog podzemljara (<i>Leptodirus hochenwartii</i>) (Ozimec i sur., 2009).“</p> <p>Napominjemo kako vrsta <i>Leptodirus hochenwartii</i> nije stenoendem Hrvatske, već je rasprostranjena na području zapadnog dijela dinarskog krša: u Sloveniji, Hrvatskoj i manjem dijelu Italije, u blizini Trsta. Do sada je opisano nekoliko podvrsta tankovratog podzemljara, ali nedavne morfološke i molekularne analize nisu potvrđile validnost tih podvrsta.</p>	PRIHVACA SE
JR-37	Tvrtko Dražina, HBSD	Nadalje, predlažemo da se na 52. str. u četvrtom odlomku doda informacija kako se u ponoru Sušik nalazi još jedan podzemni kralješnjak, vrsta ribe <i>Telestes karsticus</i> . Navedena populacija pokazuje morfološke, fiziološke i molekularne adaptacije na život u špiljama i utvrđeno je da je tijekom cijele godine u ponoru te da se tamo može i razmnožavati. Referenca: Čupić, Marčić, Lukić, Gračan i Bilandžija: First true cavefish in the Dinaric karst? Cave colonization made possible by phenotypic plasticity in <i>Telestes karsticus</i> . Zoological research, in print.	PRIHVACA SE
JR-38	Tvrtko Dražina, HBSD	Također, na str. 52, zadnji odjeljak, navodi se: „Vidovića špilji (izvor Studenac) pronađena je podzemna spužva (neobjavljeno)“. U Vidovića špilji je uz podzemnu spužvu pronađena i dokumentirana (fotografija) čovječja ribica (<i>Proteus anguinus</i>). To je vrlo značajan podatak, koji također nije objavljen te predlažemo da se rečenica koja se odnosi na Vidovića špilju nadopuni s ovom informacijom.	PRIHVACA SE
JR-39	Tvrtko Dražina, HBSD	Na istoj stranici i u istom poglavlju za Lokvarku se navodi prisustvo 30 troglobionata. Možete li to potkrijepiti s nekim literaturnom podatkom/ elaboratom? Nismo upoznati s tim podatkom.	PRIHVACA SE Izmijenjena je rečenica.
JR-40	Tvrtko Dražina, HBSD	Na str. 84. se navodi kako je za vrstu čovječja ribica (<i>Proteus anguinus</i>) stupanj očuvanosti stanišnih obilježja za ovu vrstu dobar, prema SDF obrascu. Ukazujemo na nedavno objavljeni znanstveni rad koji vrstu odvaja na devet zasebna evolucijska linija,	PRIHVACA SE

		vjerojatno odvojenih vrsta. Među evolucijskim linijama se nalazi i populacija s područja Like. Iz tog razloga predlažemo da se u tekstu navede kako lička populacija čovječe ribice predstavlja zasebnu evolucijsku liniju (već 5 milijuna godina) i da je vjerojatno zasebna vrsta. Te informacije povlače i potrebu za novim procjenama statusa ugroženosti i očuvanosti staništa. Referenca: Recknagel, H., Zakšek, V., Delić, T., Gorički, Š., & Trontelj, P. (2023). Multiple transitions between realms shape relict lineages of <i>Proteus</i> cave salamanders. <i>Molecular Ecology</i> , 00, 1–16. https://doi.org/10.1111/mec.16868	
JR-41	Tvrtko Dražina, HBSD	<p>Komentari na Tablicu 3.2.4 Aktivnosti Tema A.</p> <p>AC 5 - Pratiti stanje CST 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost unutar PEM Golubinjak, PEM Lokve-Sunger-Fužine i PEM Povremeno jezero blata.</p> <p>U desetogodišnjem razdoblju planirane su aktivnosti samo u jednoj godini (u 2028. g.) – smatramo da to nije dovoljno terenskih izlazaka te predlažemo da se terenska istraživanja provode minimalno svake tri godine. U protivnom podaci koji će se skupiti u jednogodišnjem istraživanju neće biti dovoljne kvalitete i neće se moći procijeniti traženi pokazatelji (rasprostranjenosti, kvaliteta i veličina staništa, pritisci i prijetnje).</p>	DJELOMIČNO SE PRIHVACA Nacionalni protokol za stanišni tip 8310 još nije donesen. Temeljem vaše primjedbe, a uzimajući u obzir kapacitete JU, stanje će se pratiti dva puta unutar provedbe ovoga plana.
JR-42	Tvrtko Dražina, HBSD	<p>Sličan komentar vrijedi i za AC12 - Pratiti stanje tankovratog podzemljara (<i>Leptodirus hochenwartii</i>) unutar PEM Lokve-Sunger-Fužine (Špilja Bukovac, špilja Vrelo, špilja kod Lokvarskog igrališta) i PEM Golubinjak (Ledena špilja). Populacije tankovratog podzemljara su malobrojne, te je potreban znatno veći, višegodišnji lojni napor kako bi se mogla kvalitetno procijeniti rasprostranjenost vrste, veličina i stanje populacije na području EM, kvaliteta staništa za vrstu, te pritisci i prijetnje. I u ovom slučaju predlažemo provoditi istraživanja svake tri godine, radi što kvalitetnijeg seta podataka i što realnih pokazatelja stanja populacije.</p>	DJELOMIČNO SE PRIHVACA Nacionalni protokol za tankovratog podzemljara još nije donesen. Temeljem vaše primjedbe, a uzimajući u obzir kapacitete JU, stanje će se pratiti dva puta unutar provedbe ovoga plana.

3 PRILOZI

3.1 PRESLIK ODLUKA UPRAVNOG VIJEĆA O UPUĆIVANJU PRIJEDLOGA PLANA UPRAVLJANJA NA JAVNU RASPRAVU

3.1.1 Javna ustanova Priroda

Članak 1.

Donosi se Odluka o upućivanju Prijedloga plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 6025) na javnu raspravu.

Ovom Odlukom omoguće se sudjelovanje zainteresirane javnosti u postupku izrade Plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 6025), i to za sedam područja zaštićena u nacionalnim kategorijama zaštite u kategoriji posebnog rezervata šumske vegetacije, geomorfološkog spomenika prirode, značajnog krajobraza i park šume, te 32 područja ekološke mreže i to jedno područje značajno za očuvanje ciljnih vrsta ptica (POP) i 31 područje značajno za očuvanje vrsta i staništa (POVS) na području Gorskog kotara i sjeverne Like.

Članak 2.

Prijedlog plana upravljanja iz članka 1. upućuje se na javnu raspravu koja uključuje objavu na internetskim stranicama, javni uvid i javno izlaganje.

Članak 3.

Javnu raspravu iz članka 2. koordinira i provodi Javna ustanova „Priroda“ (u nastavku: Ustanova).

U svrhu provedbe Ustanova daje obavijest o provođenju javne rasprave na svojoj službenoj internetskoj stranici najkasnije 8 (slovima: osam) dana prije početka rasprave. Obavijest mora sadržavati:

- naznaku predmeta javne rasprave,
- datum početka i datum završetka javne rasprave,
- mjesto i vrijeme obavljanja javnog uvida,
- mjesto i vrijeme održavanja javnog izlaganja,

- rok u kojem će javnost Ustanovi moći dostaviti svoja mišljenja, prijedloge i primjedbe na predmet javne ustanove.

Članak 4.

Javna rasprava iz članka 2. započinje 12. lipnja 2023. i završava 11. srpnja 2023.

Članak 5.

Tijekom javne rasprave zainteresiranoj javnosti biti će omogućen uvid na Prijedlog plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 6025) i to:

- na službenim internetskim stranicama Javne ustanove
- u prostorijama Javne ustanove radnim danom od 10 do 14 h.

Članak 6.

Javno izlaganje o Prijedlogu plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 6025) održati će se u utorak 4. srpnja 2023. u 10 sati u prostorijama Sportsko-poslovnog centra „Goranka“, Ivana Gorana Kovačića 174, Ravna Gora. Detaljniju obavijest o javnom izlaganju Ustanova će pravovremeno objaviti na svojim službenim internetskim stranicama.

Članak 7.

Prijedlozi, mišljenja i primjedbe javnosti na Prijedlog plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 6025) moći će se:

- upisati u knjigu primjedbi koja će biti izložena na mjestu javnog uvida
- upisati u zapisnik za vrijeme javnog izlaganja
- dostaviti zaključno s posljednjim danom javne rasprave u pisanim obliku i to:
 - na adresu elektroničke pošte Ustanove
 - na adresu sjedišta Ustanove

Svi prijedlozi, primjedbe i mišljenja koji ne budu dostavljeni u roku i čitko napisani neće se uzeti u obzir.

Članak 8.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednica Upravnog vijeća

Nina Bojanić

3.1.2 Javna ustanova NATURA VIVA

KLASA: 007-02/23-01/13
URBROJ: 2133-63-23-03
Karlovac, 09.06.2023.

Temeljem članka 134. Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) i članka 12. Statuta Javne ustanove NATURA VIVA za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Karlovačke županije (Klasa: 011-02/23-01/2, Urbroj: 2133-63-23-01, od 04. svibnja 2023. godine), Upravno vijeće na svojoj XIII. sjednici održanoj 09.06.2023. godine donosi

ODLUKU

I

Prijedlog Plan upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 6025) 2023. – 2032., temeljem članka 138. Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša upućuje se u javnu raspravu.

II

Odluka je donesena jednoglasno.

III

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA

Tihomir Mamić, ing.

Dostaviti:
1. Ravnateljica
2. Pismohrana

A. Jurja Križanića 30, 47 000 Karlovac • T.
00385/47/601479 e-mail: info@naturaviva.hr • web:
naturaviva.hr

3.1.3 Javna ustanova za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

KLASA: 352-01/23-02/03

URBROJ: 2125-71-23-01

Gospic, 02. lipnja 2023. godine

Na temelju članaka 56.a i 138. stavak 6. Zakona o zaštiti prirode („NN“ br. 80/13, 15,18, 14/19 i 127/19), članka 36. Zakona o ustanovama („NN“ br. 76/93, 29/97-ispravak, 47/99 – ispravak, 35/08 i 127/19) i članka 15. Statuta Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 27/19 i 18/20), Upravno vijeće Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije u postupku donošenja PLANA UPRAVLJANJA ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA I PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE GORSKOG KOTARA I SJEVERNE LIKE (PU 6025), na 21. elektronskoj sjednici održanoj 02. lipnja 2023. godine donosi

ODLUKU O UPUĆIVANJU PRIJEDLOGA PLANA UPRAVLJANJA ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA I PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE GORSKOG KOTARA I SJEVERNE LIKE (PU 6025) NA JAVNU RASPRAVU

Članak 1.

Donosi se Odluka o upućivanju Prijedloga plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 6025) na javnu raspravu.

Ovom Odlukom omogućuje se sudjelovanje zainteresirane javnosti u postupku izrade Plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 6025), i to za sedam područja zaštićena u nacionalnim kategorijama zaštite u kategoriji posebnog rezervata šumske vegetacije, geomorfološkog spomenika prirode, značajnog krajobraza i park šume, te 32 područja ekološke mreže i to jedno područje značajno za očuvanje ciljnih vrsta ptica (POP) i 31 područje značajno za očuvanje vrsta i staništa (POVS) na području Gorskog kotara i sjeverne Like.

Članak 2.

Prijedlog plana upravljanja iz članka 1. upućuje se na javnu raspravu koja uključuje objavu na internetskim stranicama, javni uvid i javno izlaganje.

Članak 3.

Javnu raspravu iz članka 2. koordinira i provodi Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije za područja iz svoje nadležnosti (u nastavku: Ustanova).

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

U svrhu provedbe Ustanova daje obavijest o provođenju javne rasprave na svojoj službenoj internetskoj stranici najkasnije 8 (slovima: osam) dana prije početka rasprave. Obavijest mora sadržavati:

- naznaku predmeta javne rasprave,
- datum početka i datum završetka javne rasprave,
- mjesto i vrijeme obavljanja javnog uvida,
- mjesto i vrijeme održavanja javnog izlaganja,
- rok u kojem će javnost Ustanovi moći dostaviti svoja mišljenja, prijedloge i primjedbe na predmet javne ustanove.

Članak 4.

Javna rasprava iz članka 2. započinje **12. lipnja 2023.** i završava **11. srpnja 2023.**

Članak 5.

Tijekom javne rasprave zainteresiranoj javnosti biti će omogućen uvid na Prijedlog plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskih kotara i sjeverne Like (PU 6025) i to:

- na službenim internetskim stranicama Javne ustanove
- u prostorijama Javne ustanove radnim danom od 10 do 14 h.

Članak 6.

Javno izlaganje o Prijedlogu plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskih kotara i sjeverne Like (PU 6025) održati će se u utorak **4. srpnja 2023.** u 10 sati u prostorijama Sportsko-poslovnog centra „Goranka“, Ivana Gorana Kovačića 174, Ravna Gora. Detaljniju obavijest o javnom izlaganju Ustanova će pravovremeno objaviti na svojim službenim internetskim stranicama.

Članak 7.

Prijedlozi, mišljenja i primjedbe javnosti na Prijedlog plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskih kotara i sjeverne Like (PU 6025) moći će se:

- upisati u knjigu primjedbi koja će biti izložena na mjestu javnog uvida
- upisati u zapisnik za vrijeme javnog izlaganja
- dostaviti zaključno s posljednjim danom javne rasprave u pisanom obliku i to:
 - na adresu električne pošte Ustanove
 - na adresu sjedišta Ustanove

Svi prijedlozi, primjedbe i mišljenja koji ne budu dostavljeni u roku i čitko napisani neće se uzeti u obzir.

JU za zaštitu i
očuvanje prirode LSŽ

Članak 8.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDsjEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA
Ana Rukavina Stilinović, univ.spec.oec.

Ana Rukavina Stilinović, univ.spec.oec.

A circular blue stamp from the "PRAVDILJAVSTVO ZASTITIĆEĆE PRAVDA I USTAV" (Court of Appeals of Bosnia and Herzegovina, Sarajevo). The stamp contains the text "PRAVDILJAVSTVO ZASTITIĆEĆE PRAVDA I USTAV", "SUDSKA PODUZETNOST", "SUDSKA SUDIJA", and "SUDSKA SUDIJA". Handwritten text "Savina Stilimović" and "univ.spec.oec." is written across the center of the stamp.

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ OIB: 14609018781 Tel. 1: 053 560 584 e-mail: ravnatelj@zop-lsz.hr
Budačka 55, 53000 Gospic MB: 02238659 Tel. 2: 053 560 615 www.zop-lsz.hr

3.2 PRESLIK OBAVIJESTI O PROVOĐENJU JAVNE RASPRAVE PRIJEDLOGA PLANA UPRAVLJANJA NA SLUŽBENIM INTERNETSKIM STRANICAMA JAVNIH USTANOVA

3.2.1 Javna ustanova Priroda

The screenshot shows the homepage of 'Priroda' (www.priroda.hr). At the top, there is a navigation bar with links for 'O nama', 'Prirodne vrijednosti', 'Projekti', 'Info kutak', 'Edukacija', 'Kontakt', and a search icon. Below the navigation bar, there is a banner with a green background and white text: 'Obavijest o provođenju javne rasprave o Prijedlogu plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 6025)'. The banner also includes the date 'JUN 1, 2023 / DOGADJANJE'. The main content area contains text about the legal basis for the notice, the purpose of the public notice, and the date range (from June 1, 2023, to August 11, 2023). It also provides information on how to submit comments and the location of the presentation of the draft plan. The footer of the page includes links for 'GORSKI KOTAR' and 'PLANOVITI UPRAVLJANJA'.

3.2.2 Javna ustanova NATURA VIVA

9. lipnja 2023.

OBAVIEST O PROVODENJU JAVNE RASPRAVE O PRIJEDLOGU PLANA UPRAVLJANJA
ZAŠTIĆENIM PODRUĆJIMA I PODRUČJEM EKOLOŠKE MREŽE GORSKOG KOTARA I SJEVERNE
LIKE

[Obavijest o provođenju javne rasprave o prijedlogu Plana upravljanja zaštićenim područjima i područjem ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like](#)

Javna rasprava traje od 16. lipnja do 15. srpnja 2023. godine.

>> Obavijest o provođenju javne rasprave o prijedlogu Plana upravljanja zaštićenim područjima i područjem ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (pdf, 0.64 MB)

>> Prijedlog Plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 0025)
2023. – 2032. – Verzija 4. Rijeka, 10. svibnja 2023. (pdf, 9.50 MB)

Klasa: 352-02/23-01/14
Ur.br: 2133-63-03/08-23-01
Karlovac, 09. lipnja 2023.

Javna ustanova NATURA VIVA za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Karlovačke županije temeljem članka 138. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) te članka 16. stavka 1., 3. i 4. i članka 18., 19., 20. i 21. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“ 64/08) i Odluke o upućivanju PU 6025 Plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like u javnu raspravu, donesenoj na sjednici Upravnog vijeća Javne ustanove NATURA VIVA održanoj 9. lipnja 2023. godine, Javna ustanova NATURA VIVA daje:

OBAVIJEŠT

o provođenju javne rasprave o prijedlogu Plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (u dalnjem tekstu:
prijedlog Plana upravljanja).

I.

Javna rasprava o prijedlogu Plana upravljanja trajat će 30 dana i to od petka 16. lipnja do subote 15. srpnja 2023. godine.

II.

U okviru javne rasprave, javni uvid u Prijedlog Plana upravljanja moći će se izvršiti od 16. lipnja do 15. srpnja 2023. godine svakog radnog dana od 8:00 do 14:00 sati u sjedištu Javne ustanove NATURA VIVA u Križanićevoj ulici 30 u Karlovcu, 2. kat.
Prijedlog Plana upravljanja moći će se preuzeti od 16. lipnja do 15. srpnja 2023. godine i na službenoj web stranici Javne ustanove NATURA VIVA (www.naturaviva.hr).

III.

U okviru javne rasprave, javno izlaganje o Prijedlogu Plana upravljanja održati će se u utorak 4. srpnja 2023. u 10 sati u prostorijama Sportsko-poslovnog centra "Goranka" na adresi Ivana Gorana Kovačića 174, Ravna Gora.
U slučaju eventualne promjene termina održavanja javnog izlaganja, obavijest o istom će biti naknadno i pravovremeno objavljena na službenoj web stranici Javne ustanove (www.naturaviva.hr).

IV.

Pozivaju se svi zainteresirani na sudjelovanje u javnoj raspravi. Za vrijeme trajanja javne rasprave, javnost i zainteresirana javnost može sudjelovati na sljedeći način:
- Ima pravo pristupa javnom uvidu u prijedlog plana kako je navedeno u članku II.
- Postavljanjem pitanja te davanjem prijedloga, mišljenja i primjedbi u zapisnik tijekom javnog izlaganja
- Upisivanjem u knjigu primjedbi koja će biti izložena na mjestu javnog uvida
- Upućivanjem pismenih prijedloga, mišljenja i primjedbi na adresu Javna ustanova NATURA VIVA, Križanićeva 30, 47 000 Karlovac ili na e-mail adresu: info@naturaviva.hr zaključno s danom 15. srpnja 2023. godine.

Pitanja, primjedbe, prijedlozi i mišljenja moraju biti napisani čitko i razumljivo, sadržavati i osobne podatke o podnositelju (ime i prezime, adresa, potpis) te biti dostavljeni u roku. U protivnom neće biti razmatrani, niti biti dio izvješća o provedenoj javnoj raspravi.

V.

O provedenoj javnoj raspravi Javna ustanova NATURA VIVA sastavit će izvješće sukladno članku 21. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08). Izvješće će biti objavljeno na web stranici Javne ustanove NATURA VIVA u trajanju 60 dana od dana objave.

VI.

Ova Obavijest bit će objavljena na mrežnim stranicama Javne ustanove NATURA VIVA (www.naturaviva.hr).

Ravnateljica

Antonija Bišćan, univ.spec.silv.

3.2.3 Javna ustanova za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije

Slike: <https://www.ls-z.hr/dokumenti>

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

O nama Zaštićena područja Natura 2000 Programi Galerija Kontakt

Dokumenti

+ **DLUKA O OSNIVANJU**

+ **STATUTI**

+ **PRAVILNICI I POSLOVNICI**

- **PLANOVNI UPRAVLJANJA**

Na temelju članka 138. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), članka 16. stavka 1., 3. i 4. i članka 18., 19., 20. i 21. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“ 64/08) i Odluke o upućivanju Prijedloga na javnu raspravu, donesene na 21. elektroničkoj sjednici Upravnog vijeća Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije (KLAŠ: 352-01/23-02/03; URBROJ: 2125-71-23-01) od 02. lipnja 2023. godine, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije objavljuje:

JAVNA RASPRAVA O PRIJEDLOGU PLANA UPRAVLJANJA ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA I PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE GORSKOG KOTARA I SJEVERNE LIKE (PU 6025)

Provodi se javna rasprava o Prijedlogu PLANA UPRAVLJANJA ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA I PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE GORSKOG KOTARA I SJEVERNE LIKE (PU 6025) (u daljem tekstu: Prijedlog Plana upravljanja).

Javna rasprava o Prijedlogu Plana upravljanja traje od 12. lipnja 2023. do 11. srpnja 2023.

Javni uvid u Prijedlog Plana upravljanja može se obavijestiti svakog radnog dana od 10:00 - 16:00 sati u prostorijama Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije, na adresi Budućka 55, 53000 Gospić.

Prijedlog Plana upravljanja može se preuzeti i na službenoj internetskoj stranici Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije (<https://zg-ls.hr/dokumenti/#PU>).

Javno izlaganje o Prijedlogu Plana upravljanja održat će se dana 4. srpnja 2023. u 10 sati u prostorijama Sportsko-poslovnog centra „Goranka“, Ivana Kovačića 174, Ravna Gora.

Obavijest o eventualnoj promjeni održavanja javnog izlaganja bit će náhodno i provovremeno objavljena na službenoj internetskoj stranici.

Mišljenja, prijedlozi i primjedbe na Prijedlog Plana upravljanja mogu se dostaviti na slijedeće načine:

- upisati u knjigu primjedbi koja će biti dostupna na mjestu javnog uvida
- dati u zapisnik za vrijeme javnog izlaganja
- poštom na adresu: Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije, Dr. Franje Tuđmana 4, 53 000 Gospić
- na e-mail adresu Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije: info@zg-ls.hr; stручni.vodstvo@zg-ls.hr.

Pozivamo sve zainteresirane da se uključe u postupak javne rasprave te dostavite svoja očitovanja, primjedbe ili prijedloge.

KLAŠ: 352-01/23-02/03
URBROJ: 2125-71-23-02
U Gospiću, 07. lipnja 2023. godine.

RAVNATELJICA
Tomislava Maratović Jurković, dipl. uč.

Obavijest o provođenju javne rasprave o prijedlogu Plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekoološke mreže Gorskog kotara i Sjeverne Like (PU 6025)

Prijedlog Plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekoološke mreže Gorskog kotara i Sjeverne Like (PU 6025) 2023.-2032.

Lička Plješivica u fokusu zbiljanja
19 svibnja, 2023.

Laudonov gaj – zaboravljeni biser Like
12 svibnja, 2023.

Posebni rezervat Laudonov gaj uređuje se za prijem posjetitelja
19 rujna, 2022.

Zaštićena područja prirode označena tablama dobrodošlice
1 kolovoza, 2022.

Javna ustanova za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije domaćin godišnjeg skupa ravnatelja županijskih javnih ustanova za zaštitu prirode u Hrvatskoj
3 srpnja, 2022.

Kartiranje i Inventarizacija vaskularne flore Ličke, Plješivice i Ličkog Poučna
8 lipnja, 2022.

Važno arheološko nalazište na Ličkoj Plješivici – lička planina čuva tajne iz prapovijesti
4 lipnja, 2022.

Akcija čišćenja u posebnom rezervatu „Laudonov gaj“
21 svibnja, 2022.

Na temelju članka 138. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), članka 16. stavka 1., 3. i 4. i članka 18., 19., 20. i 21. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“ 64/08) i Odluke o upućivanju Prijedloga na javnu raspravu, donesene na 21. elektronskoj sjednici Upravnog vijeća Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije (KLASA: 352-01/23-02/03, URBROJ: 2125-71-23-02) od 02. lipnja 2023. godine), Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije objavljuje:

JAVNU RASPRAVU O PRIJEDLOGU PLANA UPRAVLJANJA ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA I PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE GORSKOG KOTARA I SJEVERNE LIKE (PU 6025)

Provodi se javna rasprava o Prijedlogu PLANA UPRAVLJANJA ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA I PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE GORSKOG KOTARA I SJEVERNE LIKE (PU 6025) (u dalnjem tekstu: Prijedlog Plana upravljanja).

Javna rasprava o Prijedlogu Plana upravljanja trajat će od **12. lipnja 2023. do 11. srpnja 2023.**

Javni uvid u Prijedlog Plana upravljanja može se obavljati svakog radnog dana od 10:00 – 14:00 sati u prostorijama Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije, na adresi Budačka 55, 53000 Gospić.

Prijedlog Plana upravljanja može se preuzeti i na službenoj internetskoj stranici Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije (<https://zop-lsz.hr/dokumenti/#PU>).

Javno izlaganje o Prijedlogu Plana upravljanja održat će se dana **4. srpnja 2023. u 10 sati u prostorijama Sportsko-poslovnog centra „Goranka“, Ivana Gorana Kovačića 174, Ravna Gora.**

Obavijest o eventualnoj promjeni održavanja javnog izlaganja bit će naknadno i pravovremeno objavljena na službenoj internetskoj stranici.

Mišljenja, prijedlozi i primjedbe na Prijedlog Plana upravljanja mogu se dostaviti na sljedeće načine:

- upisati u knjigu primjedbi koja će biti dostupna na mjestu javnog uvida
- dati u zapisnik za vrijeme javnog izlaganja
- poštom na adresu: Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije, Dr. Franje Tuđmana 4, 53 000 Gospić

- na e-mail adresu Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije: info@zop-lsz.hr; strucni.voditelj@zop-lsz.hr.

Pozivamo sve zainteresirane da se uključe u postupak javne rasprave te dostave svoja očitovanja, primjedbe ili prijedloge.

KLASA: 352-01/23-02/03

URBROJ: 2125-71-23-02

U Gospicu, 02. lipnja 2023. godine

3.3 PRESLIK ZAPISNIKA S JAVNOG IZLAGANJA O PRIJEDLOGU PLANA UPRAVLJANJA

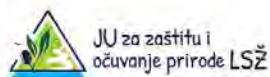
Stranica 1 od 33

Javna ustanova „Priroda“ za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode
Primorsko-goranske županije
KLASA: 352-03/23-01/6
URBR: 2170-52-02/4-23-4
Rijeka, 4. srpnja 2023.

Javna ustanova NATURA VIVA za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Karlovačke županije
KLASA: 352-02/23-01/14
URBR: 2133-63-03/08-23-02
Karlovac, 4. srpnja 2023.

Javna ustanova za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije
KLASA: 352-01/23-02/03
URBR: 2125-71-23-03
Gospic, 4. srpnja 2023.

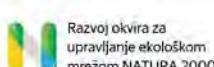
ZAPISNIK

s javnog izlaganja o prijedlogu Plana upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže otoka Gorskog kotara i sjeverne Like za razdoblje od 2024. do 2033. godine (PU 6025)

Javno izlaganje održano je **4. srpnja 2023. godine**, u prostorijama Sportsko-poslovnog centra „Goranka“ (Ivana Gorana Kovačića 174, Ravna Gora), s početkom u 10:00 sati. Za sve sudionike organiziran je ručak i kava u obližnjem restoranu – Bijela Ruža.

Na javno izlaganje odazvalo se 27 sudionika (*preslik potpisne liste u Prilogu 1*):

R.br.	Institucija / Organizacija	Ime	Prezime	E-adresa
1	Turistička zajednica grada Ogulina	Petra	Brozović	petra@visitogulin.hr
2	Turistička zajednica grada Ogulina	Sanja	Radošević	sanja@visitogulin.hr
3	HŠ UŠP Delnice	Damir	Trnski	damir.trnski@hrsume.hr
4	HŠ UŠP Delnice	Tijana	Grgurić	tijana.grguric@hrsume.hr
5	HŠ UŠP Delnice	Una	Tonković	una.tonkovic10@gmail.com
6	HŠ UŠP Delnice, Uređivanje šuma	Željko	Samaržija	zeljko.samarzija@hrsume.hr
7	Hrvatske šume d.o.o.	Dražen	Janeš	Drazen.Janes@hrsume.hr
8	Hrvatske šume d.o.o.	Andreja	Ribić	andreja.ribic@hrsume.hr
9	Hrvatske vode	Vedran	Štimac	vedran.stimac@voda.hr
10	HEP Proizvodnja d.o.o., PP HE Zapad, Služba za zaštitu okoliša i prirode	Roberta	Radović	Roberta.Radovic@hep.hr
11	HEP Proizvodnja d.o.o., PP HE Zapad, Sjedište	Nikola	Starčević	Nikola.Starcevic@hep.hr
12	Centar za poljoprivredu i ruralni razvoj PGŽ	Dalibor	Šoštarić	center@cprrr.hr

13	Udruga za zaštitu životinja "Tetrijeb"	Ivica	Križ	ivica.kriz7@gmail.com
14	Građanska inicijativa Spasimo Ričinu	Renato	Juretić	juretic.renato@gmail.com
15	Građanska inicijativa Spasimo Ričinu	Marijo	Relja	relja.mario@gmail.com
16	Građanska inicijativa Spasimo Ričinu	Bojan	Kukuljan	info@neonstudio.info
17	JU NP Risnjak	Dragan	Turk	projekti@np-risnjak.hr
18	JU LSŽ	Željko	Župan	strucni.voditelj@zop-lsz.hr
19	JU LSŽ	Tomislava	Maratović Jurković	ravnatelj@zop-lsz.hr
20	Zadruga Granum Salis	Ognjen	Škunca	ognjen.skunca@granumsalis.hr
21	Zadruga Granum Salis	Vesna	Vukadin	vesna.vukadin@parkbureau.hr
22	Zadruga Granum Salis	Krešimir	Kovačec	kresimir.kovacec@parkbureau.hr
23	JU Natura Viva	Martina	Petrak	martina.petrak@naturaviva.hr
24	JU Natura Viva	Ana	Galović Radanović	ana.galovic@naturaviva.hr
25	JU Priroda	Irena	Jurić	irena.juric@ju-priroda.hr
26	JU Priroda	Marko	Modrić	marko.modric@ju-priroda.hr
27	JU Priroda	Sunčica	Strišković	suncica.striskovic@ju-priroda.hr

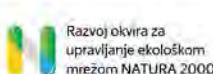
Dnevni red: Okupljanje sudionika uz kavu
 Uvod u radionicu
 Prezentacija Plana upravljanja
 Rasprava
 Ručak i kava

Nakon okupljanja sudionika, sve prisutne su pozdravili predstavnici Javnih ustanova koje su nadležne za provedbu PU, ravnateljica Javne ustanove Priroda gđa Irena Jurić, stručna voditeljica Javne ustanove Natura Viva gđa Martina Petrak te ravnateljica Javne ustanove za očuvanje i zaštitu prirode Ličko-senjske županije gđa Tomislava Maratović Jurković.

U uvodnom dijelu radionice, gđa Vesna Vukadin iz Zadruge Granum Salis predstavila je dnevni red, objasnila značaj dokumenta Plana, objasnila proces njegove izrade uključujući i proces javne rasprave o prijedlogu Plana, te naglasila da javna rasprava traje do 11. srpnja 2023. godine za JU Priroda i JU LSŽ odnosno do 15. srpnja 2023. godine za JU Natura Viva, do kada sva zainteresirana javnost i dionici svoje komentare i prijedloge vezane uz dokument mogu poslati Javnim ustanovama i pismenim putem.

Zatim je glavni čuvar prirode JU Priroda, g. Marko Modrić, prezentirao prijedlog Plana upravljanja (*preslik prezentacije u Prilogu 3*).

Nakon prezentacije je uslijedila rasprava. Bilješka o raspravi se nalazi u nastavku.

Popis korištenih kratica: CST – ciljni stanišni tip

CV – ciljna vrsta

HŠ – Hrvatske šume

HV – Hrvatske vode

JU – javna ustanova

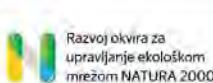
MINGOR – Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

PU – plan upravljanja

Bilješka o raspravi:

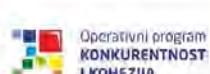
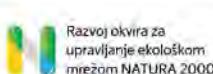
Gđa Grgurić, iz HŠ, UŠP Delnice je navela kako su HŠ nedavno izradile priručnik za izradu planova upravljanja šumama, a kako bi među ostalim dodatno educirali izrađivače i upoznali ih s propisanim Pravilnicima za očuvanje CV i CST. Očekuje da će HŠ sudjelovati u praćenju stanja pojedinih vrsta vezanih uz šumska staništa, no naglašava da je prije toga potrebno dodatno educirati djelatnike HŠ. Kad je u pitanju praćenje stanja šumskih CST, to za djelatnike HŠ neće biti problem. Dodala je da bi za dio zaštićenih šuma, a koje se u Gorskom kotaru nalaze u manjem postotku u odnosu na ukupnu površinu šuma, bilo poželjno zajednički raspraviti koji bi način upravljanja bio najprikladniji. Podsjetila je da se u Gorskom kotaru šumama uglavnom gospodari preborno te da u pravilu nema čistih sječa za razliku od nekih drugih dijelova Hrvatske poput Slavonije. Izjavila je kako vjeruje da će se HŠ, bez obzira na izazove, uspješno prilagoditi novim uvjetima gospodarenja šumama. **Gđa Jurić iz JU Priroda** je pohvalila dosadašnju suradnju s UŠP Delnice te dodala kako smatra da je dosadašnje gospodarenje šumama bilo dobro, no isto tako je napomenula da se svi sektori, uključujući HŠ, pri izradi novih planova upravljanja moraju prilagoditi novim okolnostima poput klimatskih promjena, a na što je nedavno upozorio i Šumarski fakultet u Zagrebu. **Gđa Vukadin iz Zadruge Granum Salis** je naglasila važnost praćenja stanja s obzirom na 10-godišnje trajanje PU te da temeljem rezultata treba prilagođavati upravljanje. Također je naglasila da kod upravljanja zaštićenim šumama treba uzeti u obzir kategoriju zaštite pojedinog područja. **G. Modrić iz JU Priroda** je podsjetio kako je Gorski kotar uglavnom šumsko stanište i da je važno praćenje stanja šuma zbog velikog broja vrsta posebice ptica vezanih uz njih. Mišljenja je kako ponekad regulativa usvojena na razini EU nije provediva na terenu te očekuje da će se u budućnosti detaljnije razjasniti pojedine procedure.

G. Križ iz Udruge za zaštitu životinja "Tetrijeh" rekao je kako Udruga i dalje aktivno provodi aktivnosti vezane za očuvanje tetrijeba gluhanu te u suradnji s partnerima pokušavaju iznaći najbolji model uzgoja i reintrodukcije tetrijeba u prirodno stanište pri čemu imaju brojne izazove. Tako je spomenuo kako su se nedavno zbog velikih količina kiša i poplave izlegla samo 4 pilića od ukupno 18 jaja. Spomenuo je i kako su, zahvaljujući suradnji sa slovenskim partnerima, uspjeli dobaviti jedinke koje su pogodne za reintrodukciju i koje su prilagođene našim klimatskim uvjetima. Naglasio je važnost praćenja stanja tetrijeba u prirodi, ali i važnost uzgoja kako bi se moglo, u budućnosti, ako bude potrebno, reintroducirati jedinke u prirodu. Predložio je da se u PU uvrste detaljnije mjere očuvanja te izrada akcijskog plana za tetrijeba gluhanu kako bi i PU bio referenca za buduće projekte koji su sufincirani iz EU fondova, poput INTERREG projekta koji planira sa slovenskim partnerima. Na kraju je pohvalio HEP, HŠ

U Hrvatski lovački savez koji su do sada finansijski podržali pojedine aktivnosti i projekte vezane uz tetrijeba gluhanu. **Gđa Vukadin** je navela kako su mјere očuvanja preuzete iz Pravilnika za očuvanje ciljnih vrsta ptica koje je dostavio MINGOR odnosno koje su tijekom procesa izrade PU objavljene u Narodnim novinama. Podsjetila je na aktivnosti AA37 i AA38 kojima je predviđeno praćenje stanja, potencijalna reintrodukcija tetrijeba gluhanu te izrada akcijskog plana očuvanja ili oporavka tetrijeba gluhanu unutar POP Gorski kotar i sjeverna Lika. Dodala je kako akcijski plan nije preduvjet za provedbu projekata očuvanja tetrijeba. Napomenula da ja akcijski planovi jesu poželjni, ali oni se izrađuju na razini Hrvatske te i oni imaju svojih izazova u provedbi poput nejasne nadležnosti za provođenje pojedinih aktivnosti. Istaknula je da se pri izradi projekata vezanih za tetrijeba gluhanu može referirati na ovaj PU, ali i na druge PU koji imaju za cilj očuvanje tetrijeba gluhanu poput PU NP Risnjak. **G. Modrić** je podsjetio da Akcijski plan za tetrijeba gluhanu izrađuje MINGOR te će se kroz njega sagledati potrebne aktivnosti na razini RH. Dodao je da JU redovito uključuje MINGOR kao partnera u svojim projektima te se i kroz takve projekte može potaknuti izrada Akcijskog plana, a nešto slično su već odradili i kroz jedan projekt za bjeloglave supove gdje je jedna od aktivnosti bila izrada Akcijskog plana za bjeloglave supove. Napomenuo je da je trenutno izrađeno više stručnih podloga za pojedine ciljne vrste u svrhu donošenja Akcijskih planova, no usvojen je samo jedan, stoga nije izgledno očekivati u skorijem roku izradu Akcijskog plana za tetrijeba gluhanu.

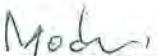
G. Juretić iz Građanske inicijative Spasimo Ričinu je rekao kako su u ime inicijative poslali svoja razmišljanja i prijedloge i pismenim putem. Smatraju da je PU preopćenit, te da vremenski rokovi i financije nisu dovoljno definirani te kako je potrebna bliža i izravnija suradnja sa svim dionicima koji mogu ili su dužni sudjelovati u provedbi PU. Smatra da dosadašnji način upravljanja sливom Rječine nije bio prikladan te kako se svake godine izgubi preko 10 virova. Mišljenja je da Rječina nema vremena i da su potrebna brza rješenja. Pitao je zašto u PU nisu propisani načini kako se može upravljati vodotokom, poput zabrane teške mehanizacije koja može devastirati korito. Dodao je i kako je mišljenja da pojedine postojeće Studije provedene na Rječini nisu dovoljno kvalitetne pri čemu je izdvojio Studiju o ekološkom prihvatljivom protoku Rječine iz 2015. godine u kojoj se navodi da u Rječini nije zabilježen bjelonogi rak, za razliku od istraživanja iz 2022. godine u kojem se navodi da je Rječina jedno od najznačajnijih lokaliteta za očuvanje bjelonogog raka i kako je populacija bjelonogog raka u Rječini pogodna za reintrodukciju u druge dijelove Europe. **Gđa Vukadin** je ponovila kako je ovaj PU pisan unutar ovlasti JU te da ovo nije plan upravljanja za druge sektore poput voda, šuma ili prostornog planiranja. Mišljenja je kako sektor zaštite prirode aktivno uključuje druge dionike i javnost u izradu PU. Rekla je kako se ne može usuglasiti s izjavom da nisu dovoljno definirani troškovi i vremenski okvir provedbe pojedinih aktivnosti pri čemu je naglasila da se radi o PU za 10-godišnje razdoblje te kako je potrebno temeljem novim saznanja prilagodljivo upravljati. Podsjetila je na aktivnosti iz PU koje su usmjerene na rješavanje problema koje navode, od pilot projekta revitalizacije virova, izrada plana upravljanja sливом Rječine i druge, a koje su unutar mogućnosti i nadležnosti JU. Uvažava osobna razmišljanja prema kojima pojedine predložene aktivnosti nisu sveobuhvatnije, ali naglašava da se ovim PU ne mogu rješavati pitanja koja su u nadležnosti drugih institucija. **Gđa Jurić** je dodala da postoje Pravilnici o očuvanju CV i CST kojima se propisuju određene mјere očuvanja koje su drugi

sektori dužni ugraditi u svoje Planove. Naglasila je kako je Natura 2000 relativno mlađa kategorija, tj. proglašenja su uslijedila nakon ulaska Hrvatske u EU. Rječina je tako zaštićena kao Natura 2000 područje za vrstu bjelonogi rak te hazmofitsku vegetaciju, što je možda najblaži oblik zaštite, te ne podrazumijeva strogu zaštitu i apsolutnu zabranu ljudskog djelovanja, radova i sl. No važno je reći da su drugi sektori dužni provoditi propisane procedure za pojedine zahvate. Također, dodala je i da JU mora djelovati sustavno ne stihiski, zbog čega svoje aktivnosti temelji na stručnim podlogama i/ili studijama koje imaju na raspolaganju, ali uz njih provode i dodatna istraživanja, poput istraživanja bjelonogog raka iz 2022. godine, kojima dobivaju potpuniju i točniju sliku situacije na terenu. Na kraju je skrenula pozornost na činjenicu da sektor zaštite prirode, za razliku od HV, HŠ i drugih, imaju značajno manji broj zaposlenika te je još jednom apelirala na međusektorskiju suradnju kako bi se provele pojedine aktivnosti i riješili postojeći i potencijalni problemi. Gđa. Petrak iz JU Natura Viva je spomenula kako je na pojedinim vodotocima u Karlovačkoj županiji, kroz posljednjih 30 i više godina, došlo do promjena djelatnosti i načina korištenja okolnog područja zbog čega su se neki vodotoci počeli zamuljivati ili su popuno nestali, ali i da imaju aktivnu suradnju s HV na njihovom očuvanju, te ponovila da je promjene potrebno promatrati kroz duže vrijeme. G. Starčević iz HEP Proizvodnja d.o.o., PP HE Zapad je rekao kako Hrvatska elektroprivreda ulaže velika sredstva da se iznauđu rješenja te kako je HEP otvoren za suradnju s HV i svim drugim organizacijama za pronaalaženje optimalnih rješenja na slivu Rječine. Smatra da današnja radionica nije mjesto gdje se može raspravljati o tehničkim detaljima, ali su otvoreni za nove prijedloge koje će razmotriti zajedno sa stručnjacima za pojedina pitanja.

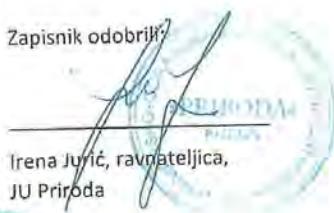
Javno izlaganje je završilo u 12:30 sati.

Zapisnik sastavio:

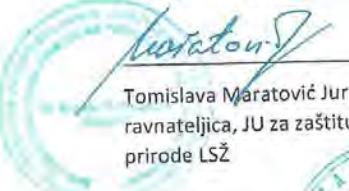

Marko Modrić,
JU Priroda

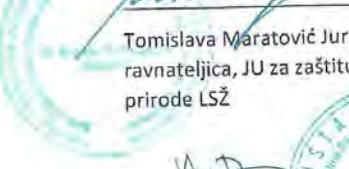
Zapisnik odobrili:

Irena Jurčić, ravnateljica,
JU Priroda

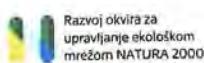
Tomislava Maratović Jurković,
ravnateljica, JU za zaštitu i očuvanje
prirode LSŽ

Antonija Bišćan, ravnateljica,
JU Natura Viva

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Prilog 1. Preslik potpisne liste sudionika

Stranica 1 od 3

„Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000“

Usluga izrade planova upravljanja područjima ekološke mreže Natura 2000 i zaštićenim područjima

- Grupa 3: izrada planova upravljanja iz skupine 3 (805/02-19/15IN)

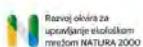
PLAN UPRAVLJANJA ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA I PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE GORSKOG KOTARA I SJEVERNE LIKE (PU 6025)

- DIONIČKA RADIONICA / JAVNO IZLAGANJE -

Ravna Gora, 4. srpnja 2023.

POTPISNA LISTA

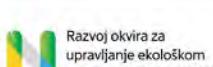
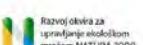
R.br.	IME I PREZIME	ORGANIZACIJA	E-MAIL	POTPIS
1.	Ognjeni Škvorac	Zadružni Granum Salis	ognjen.skvorac@granum-salis.hr	Ognjen Škvorac
2.	Vesna Vučetić	ZGS	vesna.vucevic@problemator.hr	Vesna Vučetić
3.	Krešimir Lovarec	Zadružni Granum Salis	krešimir.lovarec@potrebneakcije.hr	Krešimir Lovarec
4.	Mario Modrić	JAVNA USTAVLJENA, PREDSTAVNIK	mario.modric@jupl.hr	Mario Modrić
5.	Željko Šantarić	UREĐIVANE DEĆNICE	zeljko.santaric@hskume.hr	Željko Šantarić
6.	Dražen Janečić	ODJEĆE ZA UDRUGU RUMA	drzjan.janečić@hskume.hr	Dražen Janečić
7.	Una Tontović	UREĐIVANJE DEĆNICE	una.tontovic10@gmail.com	Una Tontović
8.	Miroslav Šabić	PUJ. USP. DEĆNICE	andrij.sabic@hskume.hr	Miroslav Šabić
9.	Damir Tenski	UŠP. DEĆNICE	damir.tenski@hskume.hr	Damir Tenski

Stranica 2 od 3

10.	Renato Zletić	G.I. STASIMO RIČNU	renato.zletic@grm.hr	Renato Zletić
11.	Režla Čarao	G.I. STASIMO RIČNU	reza.merica@gmail.com	Režla Čarao
12.	Martina Petrat	JU NATURA VIVA	martina.petrat@naturaviva.hr	Martina Petrat
13.	Svetlana Radčić	IZ grada Opatija	svetlana@izopatija.hr	Svetlana Radčić
14.	Pera Božović	—	pera.bozovic@izopatija.hr	Pera Božović
15.	Ana Gulanec Radičević	JU NATURA VIVA	ana.gulanec@naturaviva.hr	Ana Gulanec Radičević
16.	Robertra Radović	HEP Proizvodnja d.o.o.	robertra.radovic@hep.hr	Robertra Radović
17.	Nikola Stipčević	HEP Proizvodnja d.o.o.	nikola.stipcevic@hep.hr	Nikola Stipčević
18.	Bojan Kukuljan	O.I. STASIMO RIČNU	info@neonidio.hr	Bojan Kukuljan
19.	Tijana Ćurčić	HEUJU DEĆNICE	tijana.curcic@hv-fiume.hr	Tijana Ćurčić
20.	Danilo Šimarić	CPZB PGZ	center@cpzb.hr	Danilo Šimarić
21.	Srdica Grčinović	JU PRIRODA	srdica.grcinovic@juprroda.hr	Srdica Grčinović
22.	Irena Jurić	JU PRIRODA	irena.juric@juprroda.hr	Irena Jurić
23.	Gordan Matković Šimić	JU ZPLZ	gordonmatkovic@zplz-hr.hr	Gordan Matković Šimić
24.	Željko Župan	—	zeljko.zupan@zplz-hr.hr	Željko Župan
25.	Vedran Šimac	Hrvatske vode	vedran.simac@hvv.hr	Vedran Šimac

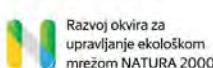
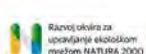

26.	Ivana Križ	UDRUGA "TETRIJEB"	ivica.kriz7@gmail.com	
27.	Dragan Turčić	NP Risnjak	projekt@np-risnjak.hr	
28.				
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				

Svojim potpisom na ovaj dokument svaki potpisnik potvrđuje da je suglasan s korištenjem osobnih podataka u svrhu evidencije i arhiviranja za projekt „Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000“.

Prikupljene osobne podatke čuvat će Ugovarač i Korisnik projekta – Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, Prikupljeni osobni podaci obrađivat će se pouzderljivo i koristiću isključivo u svrhu evidencije i arhiviranja te se neće prosledjivati trećim osobama.

Prikupljeni osobni podaci ne koriste se u marketinške svrhe niti se javno objavljaju. Prikupljeni osobni podaci koriste se isključivo u gore navedene svrhe te se čuvaju samo onoliko dugo koliko je potrebno u svrhe radi kojih se osobni podaci obrađuju, a sve u skladu sa pravnoj regulativi.

Prilog 2. Preslik prezentacije o prijedlogu Plana upravljanja

Projekt „Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000“
PU 6025: Plan upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže
Gorskog kotara i sjeverne Like (prijedlog plana)

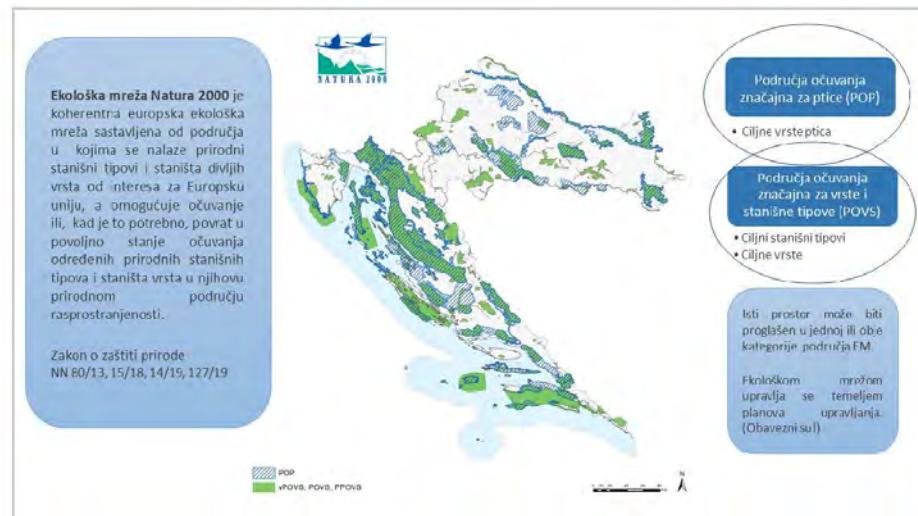
Javno izlaganje
Ravna Gora, 04. srpnja 2023. godine

Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom NATURA 2000
EUROPSKI STRUKTURNI I INVESTICIJSKI FONDOVI
Operativni program KONKURENTNOST I KOHEZIJA
Europska unija Zajedno do fondova EU

Projekt „Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000“ finansiran je sredstvima Europske unije.

- Plan upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže je akt planiranja kojim se utvrđuje stanje područja te određuju ciljevi upravljanja i/ili očuvanja, aktivnosti za postizanje ciljeva i pokazatelja provedbe plana.
- Donosi se za razdoblje od 10 godina, uz mogućnost izmjene i/ili dopune nakon 5 godina.

Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom NATURA 2000
EUROPSKI STRUKTURNI I INVESTICIJSKI FONDOVI
Operativni program KONKURENTNOST I KOHEZIJA
Europska unija Zajedno do fondova EU

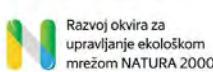
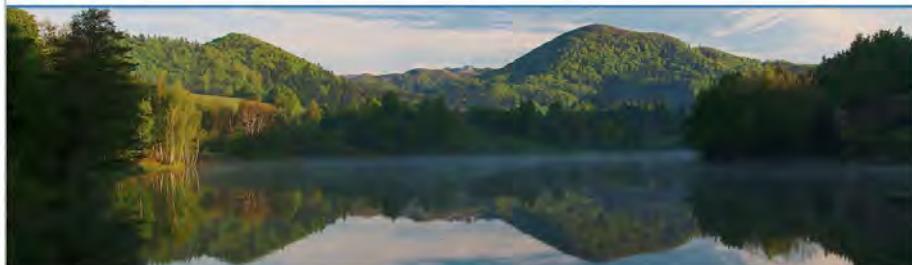
EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000

UPRAVLJANJE EKOLOŠKOM MREŽOM

Članak 6 (92/4/EEZ)

(1) Za posebna područja očuvanja, države članice utvrđuju potrebne mjere za očuvanje koje prema potrebi uključuju odgovarajuće planove upravljanja, posebno priredene za ta područja ili integrirane u druge razvojne planove te odgovarajuće zakonske, administrativne ili ugovorne mjere...

EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000

- *Pravilnik o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima EM (NN 25/20, 38/20)*
- U izradi je pravilnik koji definira **ciljevi i mjere** za očuvanje ostalih vrsta i stanišnih tipova za svako područje EM

Ciljevi i mjere ugrađuju se u:

- planove upravljanja područjima EM (koje provodi JU) i
- sektorske planove gospodarenja prirodnim dobrima (koje provode drugi sektori)

Postizanje ciljeva zaštite osigurava se i kroz:

- postupak **Ocjene prihvatljivosti za EM** svih planova, programa i zahvata koji mogu imati značajan utjecaj na područje EM (OPEM)
- mehanizme dobrovoljnog ugradivanja mjera u gospodarenje zemljištem – **poticaji u poljoprivredu**

3 GLAVNE CJELINE

1. UVOD I KONTEKST

1.1 Svrha plana upravljania

1.1 SVI na planu upravljanja

1.2 Prezentacija rezultata i finansiranje projekta

1.3 Ustoličenje rezultata

1.4 Prijenos rezultata i finansiranje projekta

Pomaže Javnoj ustanovi da dugoročno učinkovito upravlja očuvanjem zaštićenih područja i područja ekološke mreže.

Javni dokument koji omogućuje dionicima i zainteresiranoj javnosti da prate djelovanje Javne ustanove te vlastitim angažmanom, gdje je to moguće, uključući upravljanje te tako doprinese učavanju vrijednosti područja

Planom upravljanja se ne planiraju aktivnosti svih institucija i pojedinaca koji djeluju u području, no usvajanjem on postaje službeni dokument Javne ustanove, a aktivnosti svih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnosti u predmetnom području trebale bi biti uskladene s ciljevinama upravljanja utvrđenim Planom.

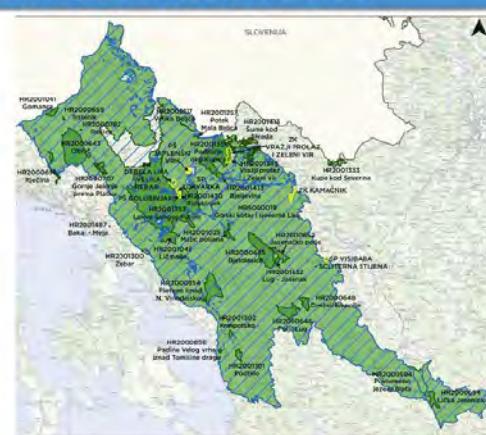

U slučaju planova upravljanja zaštićenim područjem, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njega su se dužne pridržavati sve pravne i fizičke osobe koje ondje obavljaju svoje djelatnosti.

1. UVOD I KONTEKST

1.2 Područja obuhvaćena Planom upravljanja

REFERENCES

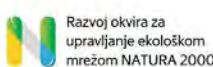

7 zaštićenih područja

1 područje ekološke mreže važno za očuvanje ptica
31 područje ekološke mreže važno za očuvanje
vrsta i staništa

32 ciljne vrste ptica, od kojih je 26
strogo zaštićenih prema Pravilniku
o strogo zaštićenim vrstama

**26 ciljnih stanišnih tipova
33 ciljnih vrsta**

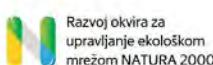

1. UVOD I KONTEKST

Zaštićena područja i područja ekološke mreže
Natura 2000 obuhvaćena PU 6025

1.2 Područja obuhvaćena Planom upravljanja

Kategorija zaštite	Identifikacijski br. područja / br. registra iz Upisnika	Naziv područja	Nadležna JU
posebni rezervi - šumske vegetacije	125	Debelo lipa - Velika Rebara	JU Priroda
spomenik prirode - geomorfološki	55	Lokvarka	JU Priroda
spomenik prirode - geomorfološki	173	Visičava - soliterna stijena	JU NATURA VIVA
značajni krajolaz	453	Kamčnik	JU Priroda
značajni krajolaz	62	Vražji prolaz i Želeni vir	JU Priroda
park-zemljišta	31	Japeniški vrh	JU Priroda
park-zemljišta	37	Golubinjak	JU Priroda
POP	HR1000019	Gorski kotar i sjeverna Like*	JU Priroda, JU NP Risnjak, JU NATURA VIVA, JU LSŽ
POVS	HR2000619	Gorski kotar i sjeverna Like	JU Priroda, JU NATURA VIVA, JU LSŽ
POVS	HR2000594	Povremeno jezero Člata	JU NATURA VIVA
POVS	HR2000643	Obruc	JU Priroda
POVS	HR2000645	Bjeloščica	JU Priroda, JU NATURA VIVA
POVS	HR2000646	Poje Lug	JU NATURA VIVA
POVS	HR2000648	Drežničko polje	JU NATURA VIVA
POVS	HR2000652	Jasenacko polje	JU NATURA VIVA
POVS	HR2000654	Lička Jesenica	JU NATURA VIVA
POVS	HR2000658	Rječina	JU Priroda
POVS	HR2000659	Trstenik	JU Priroda
POVS	HR2000707	Gornje Jelenje prema Platku	JU Priroda
<hr/>			
Kategorija zaštite	Identifikacijski br. područja / br. registra iz Upisnika	Naziv područja	Nadležna JU
POVS	HR2000782	Rečice	JU Priroda
POVS	HR2000854	Pleteno iznad N. Vinodolskog	JU Priroda
POVS	HR2000856	Padine Velog vrha iznad Tomišine drage	JU Priroda
POVS	HR2001025	Matić poljana	JU Priroda
POVS	HR2001041	Gomance	JU Priroda
POVS	HR2001042	Lič polje	JU Priroda
POVS	HR2001257	Potok Malá Belica	JU Priroda
POVS	HR2001300	Zebar	JU Priroda
POVS	HR2001301	Podobilje	JU LSŽ
POVS	HR2001302	Krmposko	JU Priroda
POVS	HR2001333	Kupa kod Severina	JU Priroda
POVS	HR2001345	Vražji prolaz i Želeni vir	JU Priroda
POVS	HR2001351	Područje oko Kupice	JU Priroda
POVS	HR2001353	Lokve-Sunger-Fužine	JU Priroda
POVS	HR2001413	Šume kod Skrade	JU Priroda
POVS	HR2001417	Velika Belica	JU Priroda
POVS	HR2001430	Golubinjak	JU Priroda
POVS	HR2001432	Lug - Jasenak	JU NATURA VIVA
POVS	HR2001433	Bjeljevinia	JU Priroda
POVS	HR2001487	Bakar - Meja	JU Priroda
<hr/>			
*Izuzev dijela POP unutar granice NP Risnjak i pridruženih PEM-ova obrađenih u sklopu PU 6159			
**od ukupno 223.789,85 koliko iznosi površina cijelog POP-a			

1. UVOD I KONTEKST

28 ZAŠTIĆENIH PODRUČJA

- 8 posebnih rezervata
- 4 značajna krajobraza
- 5 park šuma
- 7 spomenika prirode
- 4 spomenika parkovne arhitekture

103 PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

- 2 područja značajna za očuvanje ptica (POP)
- 101 područja značajna za očuvanje vrsta i staništa (POVS)

1.3 Javna ustanova Priroda

Javna ustanova za zaštitu prirode

1. UVOD I KONTEKST

11 ZAŠTIĆENIH PODRUČJA

- 4 značajna krajobraza
- 3 spomenika parkovne arhitekture
- 2 spomenika prirode
- 1 posebni rezervat
- 1 park šuma

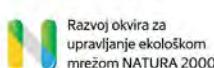
NATURA
VIVA

Javna ustanova
Public institution

7 stalno zaposlenih djelatnika

41 PODRUČJE EKOLOŠKE MREŽE

- 39 područja značajna za očuvanje vrsta i staništa (POVS)
- 2 područja značajna za očuvanje ptica (POP)

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Zajedno do fondova EU

1. UVOD I KONTEKST

Uvod i kontekst
– Biogeografski podatci
– Učinkoviti ekološki rad
– Javna ustanova Ličko-senjske županije

1.3 Javna ustanova Ličko-senjske županije

– Pravne osnove i organizacija

11 ZAŠTIĆENIH PODRUČJA

- 4 posebni rezervat
- 4 značajna krajobrza
- 3 spomenika prirode

JU za zaštitu i
očuvanje prirode LSŽ

3 stalno zaposlenih djelatnika

44 PODRUČJE EKOLOŠKE MREŽE

- 40 područja značajna za očuvanje vrsta i staništa (POVS)
- 4 područja značajna za očuvanje ptica (POP)

1. UVOD I KONTEKST

Uvod i kontekst
– Biogeografski podatci
– Učinkoviti ekološki rad
– Javna ustanova Ličko-senjske županije

1.4 Proces izrade Plana upravljanja

Plan upravljanja izrađuje se u sklopu projekta „Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000“ (805/02-19/15)N.

Projekt je sufinanciran iz Operativnog programa Konkurentnosti i kohezija 2014.-2020.

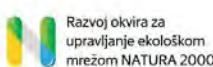
Korisnik projekta je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (MINGOR).

Javne ustanove „Priroda“, Natura Viva i Javna ustanova za zaštitu i očuvanje prirode u Ličko-senjskoj županiji su suradnici na projektu.

Koordinacija cijelog procesa: Zadruga Granum Salis

5 DIONIČKIH RADIONICA

- 3 u dijelu prikupljanja informacija o trenutnom stanju područja, definiranju vizije za PU te prikupljanju prijedloga o potrebnim aktivnostima upravljanja i mogućnostima suradnje
- 1 vezano uz prikupljanje prijedloga o potrebnim aktivnostima upravljanja i mogućnostima suradnje
- 1 u sklopu javne rasprave

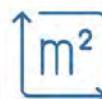

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Zajedno do fondova EU

2. OBILJEŽJA PODRUČJA

Ukupna površina područja obuhvaćena Planom upravljanja iznosi 219.514,46 ha

2.1 Smještaj područja i naseljenost

- 1. Krajolici
- 2. Klime
- 3. Geosocijalni faktori
- 4. Biogeografske karakteristike
- 5. Biocenote i ekosustav

2. OBILJEŽJA PODRUČJA

- dio obuhvata Plana koji zahvaća **Primorje** obuhvaća područja *obalnog i zacbalnog mješovitog krajobraza Kvarnerskog primorja*;
- dok dio plana koji zahvaća **Gorski kotar**, obuhvaća područja *gorsko-planinskog prirodnog i mješovitog krajobraza Gorskog kotara*, te područje *riječne doline gornje Kupe*.

2.2 Krajolici

- 1. Sustav podzemlja i naseljenost
- 2. Klima
- 3. Geosocijalni faktori
- 4. Biogeografske karakteristike

2. OBILJEŽJA PODRUČJA

- najvećim dijelom nalazi u zoni **umjerenou kontinentalne klime**
- Na zapadnim, primorskim obroncima Velike Kapele ta zona prelazi u **zonu maritimne (primorske) klime**
- najviši dijelovi predmetnog područja (sjeverozapadno od Risnjaka, Bjelolasica te područje Bitoraj-Viševica) izloženi utjecaju **planinske klime**
- Klimu šireg područja karakterizira **zonalnost** što znači da temperature opadaju s visinom, dok istovremeno oborine rastu s povećanjem visine

U projekcijama do 2040. godine na području Gorskog kotara i sjeverne Like očekuju se klimatske promjene prvenstveno u godišnjem hodu oborine i temperature, te one vezane uz snježni pokrivač.

2.3 Klima

- umjerenou kontinentalna
- maritimna
- planinska

2. OBILJEŽJA PODRUČJA

Područje obuhvaćeno Planom nalazi se u sklopu mezogeomorfoloških regija Gorsko područje SZ dijela Gorskog kotara, Pokupski niz gorskih grupina i pobrda s colinom Kupe, Gorska grupina Velike Kapele i Gorska grupina Male Kapele (Bognar, 2001). Geomorfološke regije karakteriziraju gorski krški teren, a pripadajući gorski masivi se pružaju u smjeru SZ-JI.

Somice, nesortirani pijesci, žljunci i glineni nanosi nastali vodenim transportom uzrokovanim otapanjem ledenjaka

Na području obuhvaćenom Planom nalazi se veliki broj krških speleoloških objekata. Najdulji špiljski speleološki objekti su:

- Hajdova hiža (1188 m),
- Lokvarka (1179 m),
- Vrlo Ličanke (831 m),
- Ponikve II (502 m),
- Crnacka Špilja (437 m) i
- Špilja kod Stare Sušice (414 m).

2.4 Georaznolikost

- karst
- dolinični
- vodeni
- ledeni

2. OBILJEŽJA PODRUČJA

HIDROLOGIJA

Područjem prolazi vododjelница između Jadranskog i Dunavskog (Crnomorskog) sliva.

Na području obuhvaćenom Planom izdvaja se nekoliko umjetnih voda stajališta koje se nalaze najčešće na permsko-trijaskoj slabije propusnoj podlozi.

Od većih jezera izdvajaju se:

- akumulacijska jezera **Lokvarsко** i **Mrze Vodice** kod naselja Lokve
- akumulacijska jezera **Lepenica**, **Bajer** i **Potkoš** kod naselja Fužine.

Sva jezera su dio hidroenergetskog sustava Vinodol.

2.1 Sustavni područja i sredine

2.2 Krajolici

2.3 Klima

2.4 Georaznolikost

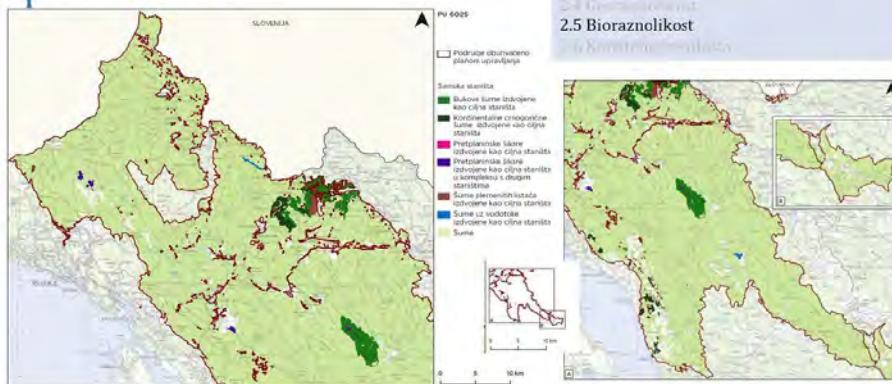
2.5 Biogeodiverzitet

2.6 Krozvodne resurse

2. OBILJEŽJA PODRUČJA

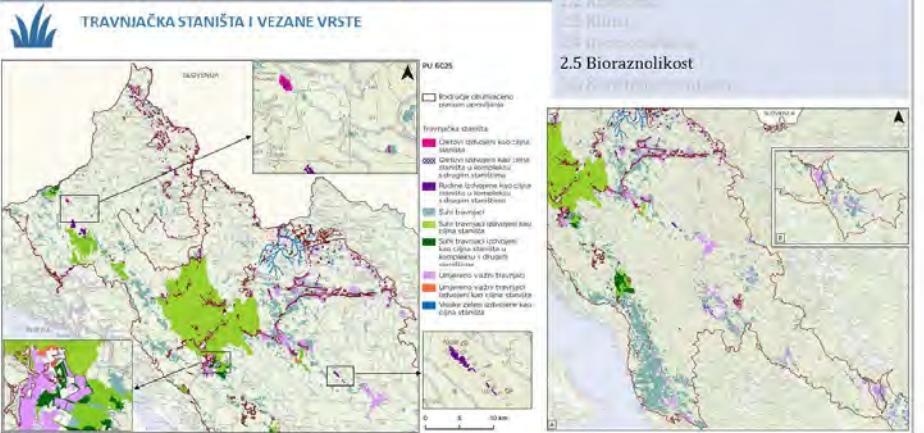
ŠUMSKA STANIŠTA

2. OBILJEŽJA PODRUČJA

ŠUMSKA STANIŠTA			2.5 Bioraznolikost	
OKVIR 1. ŠUMSKA STANIŠTA I UZ NJIH VEZANE VRSTE				
STANIŠNI TIP 9110 Bukove šume <i>Luzulo-Fagetum</i> 91K0 Birkove bukove šume (<i>Arenonio-Fagion</i>) 91E0* Šume velikih nagiba i klanaca <i>Tilio-Acerion</i> 91E0* Aluvijalne šume (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) 91F0 Poplavne miješane šume <i>Quercus</i> <i>robor</i> , <i>Ulmus laevis</i> , <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> ili <i>Fraxinus</i> <i>angustifolia</i> 9410 Acidofilne šume smrekе brdskog i planinskog pojasa (<i>Vaccinio-Piceetum</i>) 9530* (Sub-) mediteranske šume endemčnog crnog bora 4060 Planinske i borealne vruštine 4070* Klekovina bora krvavila (<i>Pinus</i> <i>mugo</i>) s dlakovinom pjenišnikom <i>(Rhododendron kortsutum)</i> 5130 Sastojine <i>Juniperus communis</i> na kiseloj ili buzičnoj podlozi				
OPIŠNI NAZIV BUKOVE ŠUME SUME PLEMENTINIH LISTACA POPLAVNE ŠUME			VEZANE VRSTE alpinska strizibuba (<i>Rosalia alpina</i>)* planinski djetlić (<i>Dendrocopos leucotos</i>) bijelorata muharica (<i>Picoides albicollis</i>) jačtrebača (<i>Strix uralensis</i>)	
KONTINENTALNE GRNOGORIČNE ŠUME PREPLANINSKE ŠIKARE			crna roda (<i>Ciconia nigra</i>) čvorasti tršak (<i>Carabus (variolosus)</i> <i>nodulosus</i>)	
			planinski čuk (<i>Aegolius funereus</i>) mali čuk (<i>Glaucidium passerinum</i>) tropstri djetlić (<i>Picoides tridactylus</i>)	
			VRSTE VEZANE UZ SVA / OSTALA ŠUMSKA STANIŠTA škanjac osaš (<i>Pernis apivorus</i>) mala muharica (<i>Ficedula parva</i>) crvenoglavi djetlić (<i>Dendrocopos (Letopicus) medius</i>) crna žuma (<i>Dryocopus martius</i>) siva žuma (<i>Picus canus</i>) Čejštarika (<i>Bonasa bonasia</i>) tetrijeb gluhac (<i>Tetrao urogallus</i>) lis (<i>Lynx lynx</i>) sivi vuk (<i>Canis lupus</i>)* smeđi medvjed (<i>Ursus arctos</i>)* širokoluchi mračnjak (<i>Batrachistes berbolstellus</i>) sjeverni nočnjak (<i>Eptesicus nilssonii</i>) dvoboci stisnik (<i>Vesperillo murinus</i>) mali brkati stisnik (<i>Myotis austroriparius</i>) resasti šišmiš (<i>Myotis nattereri</i>) veliki večernjak (<i>Nyctalus leisleri</i>) veliki vodenjak (<i>Tringus glareola</i>) zuti mukac (<i>Bombina variegata</i>) velika četveroprstega crvilišteta (<i>Morimus funereus</i>) Grundov šumski bijelac (<i>Leptidea morsseli</i>) mirisava žlijedžaća (<i>Adenophora liliifolia</i>) pluhni rejinjal (<i>Lobaria pulvinaris</i>) zelena mahovina štit (<i>Bucania viridis</i>)	
			<small>Cijeli stanišni tipovi i cijele vrste označeni su maximim slovima, a prioritizirani stanišni tipovi i vrste značeno su (*).</small>	

2. OBILJEŽJA PODRUČJA

2. OBILJEŽJA PODRUČJA

2.5 Bioraznolikost

OKVIR 2. TRAVNIČKA STANIŠTA I UZ NJIH VZANE VRSTE		
STANISNI TIP	OPISNI NAMJENI	VEZANE VRSTE
6170 Planinski i preplaninski vapnenički travnjaci	RUDINE SUHI TRAVNJACI	planinski kotrljan (<i>Eryngium alpinum</i>) jarebica kuneusjarka (<i>Alecto viscosa</i>) jadranška kozončika (<i>Himantoglossum adriaticum</i>) primorska trepteljka (<i>Anthus campestris</i>) velika sasa (<i>Pulsatilla grandis</i>) cjeloljetna žutuljka (<i>Gentiana lutea</i>) razoljatišni srpac (<i>Serrula lycoperdon</i>) vrtna strnadica (<i>Emberiza hortulana</i>) moravka / arnika (<i>Arnica montana</i>) prizemna sljevica (<i>Pedicularis acaulis</i>) korac (<i>Oreaster</i>) kiselčići vatrenci plavac (<i>Dicella dispersa</i>) močvarna rida (<i>Epihydrus auritus</i>) livadni procepek (<i>Chevernia litardierei</i>)
6230 Travnaci tvrdača (<i>Nardus</i>) bogati vrstama*		
62A0 Istočno submediteranski suhi travnjaci (<i>Scorzoneroletalia villosae</i>)		
6410 Travnjaci beskoljenke (<i>Molinion coerulescens</i>)	UMJERENO VLAŽNI TRAVNJACI	
6520 Brdski košanice	VISOKE ZELENI CETOTOVI	
6630 Hidrofilni rubovi visokih zelenih uz rijeke i sume (<i>Convolvulatione sepii, Filipendulion, Senecion fluvialis</i>)		zavina vodoporka (<i>Erophorum vaginatum</i>) bušić žariš (<i>Carex palustris</i>)
7110 Aktivni nadignuti cestovi*		bijeloglavci sup (<i>Gypaetus fulvus</i>) zmilar (<i>Circus gallicus</i>) eja strajarker (<i>Circus cyaneus</i>) sova močvarica (<i>Asio flammeus</i>) piegava grmaša (<i>Sylvia nisoria syn Curruca nisoria</i>) rusi svračak (<i>Lanius collurio</i>) sivi svračak (<i>Lanius minor</i>) ševa krunica (<i>Lullula arborea</i>) legajci (<i>Caprimulgus europaeus</i>) močvarni zrilibac (<i>Gallinago gallinago</i>)
7230 Bazofilni cestovi		
VISTE VZANE UZ SVA/OSTALA TRAVNIČKA STANIŠTA		

Ciljni stanični tipovi i ciljne vrste označeni su masnim slovima. Prioritetni stanični tipovi i vrste označeni su zvjezdicicom (*).

2. OBILJEŽJA PODRUČJA

PODZEMNA I STJENOVITA STANIŠTA I VEZANE VRSTE

OKVIR 3. STJENOVITA I PODZEMNA STANIŠTA I UZ NJIH VZANE VRSTE		
STANISNI TIP	OPISNI NAMJENI	VEZANE VRSTE
8210 Karbonatne stijene sa lozom uštinskom vegetacijom. B2. Tečila	STIJENE I TOČILA	suri orao (<i>Aquila chrysaetos</i>) usara (<i>Bubo bubo</i>) sivi sokol (<i>Falco peregrinus</i>) velebitска deganjica (<i>Degania velebitica</i>) kitabelevo pakujac (<i>Aquila g. kitabensis</i>)
8310 Špilje i jame zatvorene za javnost	ŠPILJE I JAME	mali potkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) čevićja ribica (<i>Proteus angustinus</i>)* tankovrati podzemljari (<i>Leptodirus hochenwartii</i>)

Ciljni stanični tipovi i ciljne vrste označeni su masnim slovima. Prioritetni stanični tipovi i vrste označeni su zvjezdicicom (*).

2.5 Bioraznolikost

2. OBILJEŽJA PODRUČJA

VODENA STANIŠTA I VEZANE VRSTE

OKVIR-4: VODENA STANIŠTA I UZ NJIH VEZANE VRSTE		
STANIŠNI TIP	OPIŠNI NAZIV	VEZANE VRSTE
A.2. Tekućice	VODNI TOKOVNI S VEGETACIJOM	istočna vodenodjevojčica (<i>Coenagrion ornatum</i>) gorški potočar (<i>Cordulegaster heros</i>) riječni žabnjak (<i>Ranunculus fluitans</i>) žabovratka (<i>Callitricho sp.</i>)
3260 Vodni tokovi s vegetacijom <i>Ranunculin fluitantis i Callitricho-Batrachion</i>	STAĆICE S PAROŽINAMA	
3140 Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnem obraslim parožinama (<i>Characeae</i>)		kranjčica jezernica (<i>Eleocharis caroliniana</i>) smeda išča (<i>Cyperus fuscus</i>)
3130 Amfibija staništa Isoito-Nanojuncea	POVREMENA VODENA STANIŠTA	kapeljska svjetlica (<i>Telmatobius karsticus</i>)
3180 Povremena krška jezera (<i>Turloughs</i>)*	POVREMENA KRŠKA JEZERA	vodomar (<i>Alcedo atthis</i>) mala prutka (<i>Actitis hypoleucos</i>) vidra (<i>Utria lutra</i>) poč (<i>Cattus gobia</i>) mladica (<i>Hucho hucho</i>) potocići rak (<i>Austropotamobius torrentium</i> *) bjelonogi rak (<i>Austropotamobius pallipes</i>) puzavi celor (<i>Apium repens</i>)

Ciljni stanišni tipovi i ciljne vrste označeni su masnim slovinom. Prioritetni stanišni tipovi i vrste zvjezdicom ().

2.2 Stanišna područja - Ciljni tipovi

2.2.1 Tekućice

2.2.2 Krševina

2.2.3 Vodene površine

2.2.4 Povremena voda

2.2.5 Bioraznolikost

2.2.6 Kritično ugrođeno

2.2.7 Kritično ugrođeno

2.3 Stanišna područja i okolišnost

2.3.1 Klima

2.3.2 Hidrogeografska mreža

2.3.3 Hidrogeografska mreža

2.3.4 Kritično ugrođeno

2.3.5 Kritično ugrođeno

2.3.6 Kritično ugrođeno

2.3.7 Kritično ugrođeno

2.3.8 Kritično ugrođeno

2.3.9 Kritično ugrođeno

2.3.10 Kritično ugrođeno

2.3.11 Kritično ugrođeno

2.3.12 Kritično ugrođeno

2.3.13 Kritično ugrođeno

2.3.14 Kritično ugrođeno

2.3.15 Kritično ugrođeno

2.3.16 Kritično ugrođeno

2.3.17 Kritično ugrođeno

2.3.18 Kritično ugrođeno

2.3.19 Kritično ugrođeno

2.3.20 Kritično ugrođeno

2.3.21 Kritično ugrođeno

2.3.22 Kritično ugrođeno

2.3.23 Kritično ugrođeno

2.3.24 Kritično ugrođeno

2.3.25 Kritično ugrođeno

2.3.26 Kritično ugrođeno

2.3.27 Kritično ugrođeno

2.3.28 Kritično ugrođeno

2.3.29 Kritično ugrođeno

2.3.30 Kritično ugrođeno

2.3.31 Kritično ugrođeno

2.3.32 Kritično ugrođeno

2.3.33 Kritično ugrođeno

2.3.34 Kritično ugrođeno

2.3.35 Kritično ugrođeno

2.3.36 Kritično ugrođeno

2.3.37 Kritično ugrođeno

2.3.38 Kritično ugrođeno

2.3.39 Kritično ugrođeno

2.3.40 Kritično ugrođeno

2.3.41 Kritično ugrođeno

2.3.42 Kritično ugrođeno

2.3.43 Kritično ugrođeno

2.3.44 Kritično ugrođeno

2.3.45 Kritično ugrođeno

2.3.46 Kritično ugrođeno

2.3.47 Kritično ugrođeno

2.3.48 Kritično ugrođeno

2.3.49 Kritično ugrođeno

2.3.50 Kritično ugrođeno

2.3.51 Kritično ugrođeno

2.3.52 Kritično ugrođeno

2.3.53 Kritično ugrođeno

2.3.54 Kritično ugrođeno

2.3.55 Kritično ugrođeno

2.3.56 Kritično ugrođeno

2.3.57 Kritično ugrođeno

2.3.58 Kritično ugrođeno

2.3.59 Kritično ugrođeno

2.3.60 Kritično ugrođeno

2.3.61 Kritično ugrođeno

2.3.62 Kritično ugrođeno

2.3.63 Kritično ugrođeno

2.3.64 Kritično ugrođeno

2.3.65 Kritično ugrođeno

2.3.66 Kritično ugrođeno

2.3.67 Kritično ugrođeno

2.3.68 Kritično ugrođeno

2.3.69 Kritično ugrođeno

2.3.70 Kritično ugrođeno

2.3.71 Kritično ugrođeno

2.3.72 Kritično ugrođeno

2.3.73 Kritično ugrođeno

2.3.74 Kritično ugrođeno

2.3.75 Kritično ugrođeno

2.3.76 Kritično ugrođeno

2.3.77 Kritično ugrođeno

2.3.78 Kritično ugrođeno

2.3.79 Kritično ugrođeno

2.3.80 Kritično ugrođeno

2.3.81 Kritično ugrođeno

2.3.82 Kritično ugrođeno

2.3.83 Kritično ugrođeno

2.3.84 Kritično ugrođeno

2.3.85 Kritično ugrođeno

2.3.86 Kritično ugrođeno

2.3.87 Kritično ugrođeno

2.3.88 Kritično ugrođeno

2.3.89 Kritično ugrođeno

2.3.90 Kritično ugrođeno

2.3.91 Kritično ugrođeno

2.3.92 Kritično ugrođeno

2.3.93 Kritično ugrođeno

2.3.94 Kritično ugrođeno

2.3.95 Kritično ugrođeno

2.3.96 Kritično ugrođeno

2.3.97 Kritično ugrođeno

2.3.98 Kritično ugrođeno

2.3.99 Kritično ugrođeno

2.3.100 Kritično ugrođeno

2.3.101 Kritično ugrođeno

2.3.102 Kritično ugrođeno

2.3.103 Kritično ugrođeno

2.3.104 Kritično ugrođeno

2.3.105 Kritično ugrođeno

2.3.106 Kritično ugrođeno

2.3.107 Kritično ugrođeno

2.3.108 Kritično ugrođeno

2.3.109 Kritično ugrođeno

2.3.110 Kritično ugrođeno

2.3.111 Kritično ugrođeno

2.3.112 Kritično ugrođeno

2.3.113 Kritično ugrođeno

2.3.114 Kritično ugrođeno

2.3.115 Kritično ugrođeno

2.3.116 Kritično ugrođeno

2.3.117 Kritično ugrođeno

2.3.118 Kritično ugrođeno

2.3.119 Kritično ugrođeno

2.3.120 Kritično ugrođeno

2.3.121 Kritično ugrođeno

2.3.122 Kritično ugrođeno

2.3.123 Kritično ugrođeno

2.3.124 Kritično ugrođeno

2.3.125 Kritično ugrođeno

2.3.126 Kritično ugrođeno

2.3.127 Kritično ugrođeno

2.3.128 Kritično ugrođeno

2.3.129 Kritično ugrođeno

2.3.130 Kritično ugrođeno

2.3.131 Kritično ugrođeno

2.3.132 Kritično ugrođeno

2.3.133 Kritično ugrođeno

2.3.134 Kritično ugrođeno

2.3.135 Kritično ugrođeno

2.3.136 Kritično ugrođeno

2.3.137 Kritično ugrođeno

2.3.138 Kritično ugrođeno

2.3.139 Kritično ugrođeno

2.3.140 Kritično ugrođeno

2.3.141 Kritično ugrođeno

2.3.142 Kritično ugrođeno

2.3.143 Kritično ugrođeno

2.3.144 Kritično ugrođeno

2.3.145 Kritično ugrođeno

2.3.146 Kritično ugrođeno

2.3.147 Kritično ugrođeno

2.3.148 Kritično ugrođeno

2.3.149 Kritično ugrođeno

2.3.150 Kritično ugrođeno

2.3.151 Kritično ugrođeno

2.3.152 Kritično ugrođeno

2.3.153 Kritično ugrođeno

2.3.154 Kritično ugrođeno

2.3.155 Kritično ugrođeno

2.3.156 Kritično ugrođeno

2.3.157 Kritično ugrođeno

2.3.158 Kritično ugrođeno

2.3.159 Kritično ugrođeno

2.3.160 Kritično ugrođeno

2.3.161 Kritično ugrođeno

2.3.162 Kritično ugrođeno

2.3.163 Kritično ugrođeno

2.3.164 Kritično ugrođeno

2.3.165 Kritično ugrođeno

2.3.166 Kritično ugrođeno

2.3.167 Kritično ugrođeno

2.3.168 Kritično ugrođeno

2.3.169 Kritično ugrođeno

2.3.170 Kritično ugrođeno

2.3.171 Kritično ugrođeno

2.3.172 Kritično ugrođeno

2.3.173 Kritično ugrođeno

2.3.174 Kritično ugrođeno

2.3.175 Kritično ugrođeno

2.3.176 Kritično ugrođeno

2.3.177 Kritično ugrođeno

2.3.178 Kritično ugrođeno

2.3.179 Kritično ugrođeno

2.3.180 Kritično ugrođeno

2.3.181 Kritično ugrođeno

2.3.182 Kritično ugrođeno

2.3.183 Kritično ugrođeno

2.3.184 Kritično ugrođeno

2.3.185 Kritično ugrođeno

2.3.186 Kritično ugrođeno

2.3.187 Kritično ugrođeno

2.3.188 Kritično ugrođeno

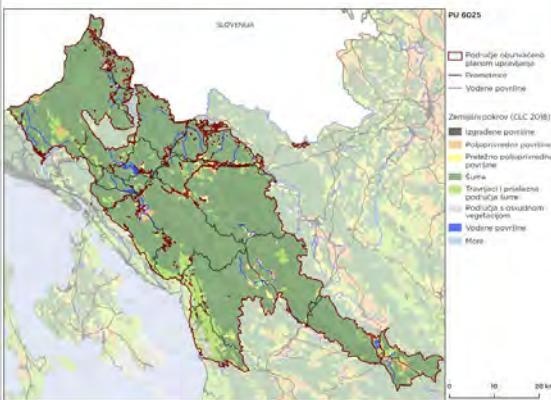
2.3.189 Kritično ugrođeno

2.3.190 Kritično ugrođeno

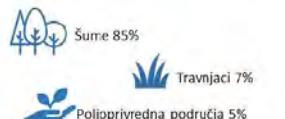
2.3.191 Kritično ugrođeno

2.3.192 Kritično ugrođeno

2. OBILJEŽJA PODRUČJA

2.6 Korištenje zemljišta

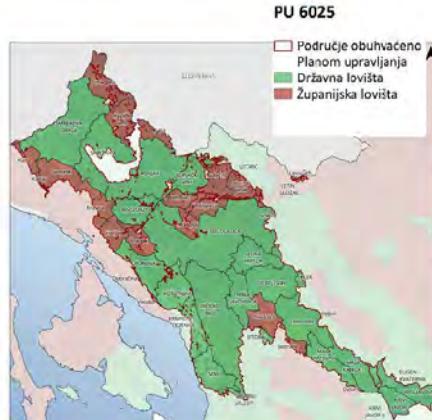
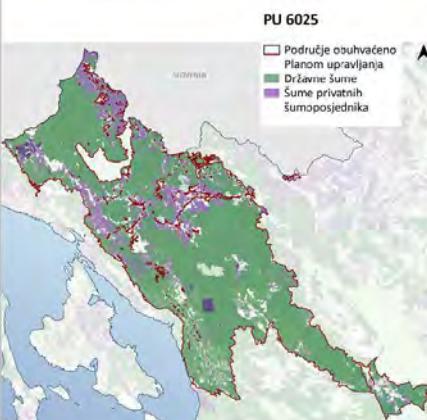

Organizirano posjećivanje:

- značajni krajobraz Vražji prolaz i Zeleni vir
- značajni krajobraz Kamačnik,
- park-šuma Golubinjak
- spomenik prirode Špilja Lokvarka.
- Špilja Vrelo
- Centar za posjetitelje Velike zvijeri u Staroj Sušici

2. OBILJEŽJA PODRUČJA

2.6 Korištenje zemljišta

3. UPRAVLJANJE

3.1 Vizija

Gorski kotar i sjeverna Lika je područje očuvane izvorne prirode, prostranih šuma koje se prirodno obnavljaju pretežito brojnim krškim oblicima, čistim rijekama i potocima, brzo održavanim livadama i pašnjacima te velikim bogatstvom biljnog i životinjskog svijeta, kojeg mladi ljudi prepoznaju kao poželjno mjesto za život u skladnom odnosu s prirodom, a posjetitelji mu se rado vraćaju po inspiraciju i osjećaj povezanosti s prirodom.

3. UPRAVLJANJE

3.2 Tema A. Očuvanje prirodnih vrijednosti

OPĆI CILJ:

U zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskih kotara i sjeverne Like očuvane su prirodne vrijednosti i ljepota krajolazza što se posebno odražava u dobroj stanju očuvanosti ciljnih vrsta i stanišnih tipova.

Šumska staništa i vezane vrste

POSEBNI CILJ: Na području Gorskih kotara i sjeverne Like očuvani su cijeviti šumski ekosustavi s ciljnim šumskim stanišnim tipovima i vezanim ciljnim vrstama u povoljnom stanju očuvanosti, sukladno propisanim ciljevima očuvanja.

Travnjačka staništa i vezane vrste

POSEBNI CILJ: Travnjaci, cretovi i visoke zeleni na području Gorskih kotara i sjeverne Like te uz njih vezane cijline vrste očuvani su u povoljnom stanju, sukladno propisanim ciljevima očuvanja.

Stjenovita i podzemna staništa, vezane vrste i očuvanje georaznolikosti

POSEBNI CILJ: Stjenovita i podzemna staništa na području Gorskih kotara i sjeverne Like te uz njih vezane cijline vrste očuvane su u povoljnom stanju, sukladno propisanim ciljevima očuvanja, a geološke i geomorfološke vrijednosti ostaju nepromijenjene.

Vodena staništa i vezane vrste

POSEBNI CILJ: Vodena staništa na području Gorskih kotara i sjeverne Like te uz njih vezane cijline vrste očuvane su u povoljnom stanju, sukladno propisanim ciljevima očuvanja.

3. UPRAVLJANJE

3.2 Tema A. Očuvanje prirodnih vrijednosti

EVALUACIJA STANJA

7 zaštićenih područja

1 područje ekološke mreže važno za očuvanje ptica

31 područje ekološke mreže važno za očuvanje vrsta i staništa

26 ciljnih stanišnih tipova

33 ciljnih vrsta

32 ciljne vrste ptica, od kojih je 26
strogog zaštićenih prema Pravilniku
o strogim zaštićenim vrstama

3 dioničke radionice:

- 2 multi sektorski prema tipovima staništa i uz njih vezane vrste
- 1 tematski - područje ekološke mreže Rječina.
- Evaluacija stanja za većinu vrsta i staništa temeljena na starijim ili nedostatnim podacima, SDF reportima i sl.

3. UPRAVLJANJE

3.2 Tema A. Očuvanje prirodnih vrijednosti

Aktivnosti usmjerenе na sve ciljane vrste i staništa:

- Preliminarna istraživanja za ciljane vrste i staništa po potrebi
- Praćenje stanja za većinu ciljnih vrsta i staništa
- Informirati nadležne službe o uočenim divljim odlagalištima otpada
- Evидентirati dojave o stradavanju životinja
- Prilikom provedbe istraživanja i praćenja stanja šumskih staništa i vrsta bilježiti pojavu i širenje invazivnih stranih vrsta na području Gorskog kotara i sjeverne Like.
- Prema potrebi i sukladno mogućnostima JU, organizirati akcije uklanjanja invazivnih stranih vrsta s naglaskom na zaštićena područja
- Aktivnosti redovnog nadzora
- Sukladno mogućnostima, provoditi inventarizaciju i valorizaciju georaznolikosti, s naglaskom na zaštićena područja
- Podupirati inicijative za provedbu istraživanja i razvoj projekata vezanih uz očuvanje i/ili obnovu prirodnih vrijednosti područja obuhvaćenog PU i/ili smjerenje utjecaja klimatskih promjena na njih.
- Sukladno rezultatima istraživanja i praćenja stanja te dobivenim preporukama za upravljanje provoditi mjere održavanja i/ili obnove (restauracije) CST i staništa značajnih za CV unutar područja obuhvaćenim PU.

Razvoj okvira za
upravljanje ekološkom
mrežom NATURA 2000

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

3. UPRAVLJANJE

3.2 Tema A. Očuvanje prirodnih vrijednosti

AKTIVNOSTI TEME A.

Aktivnosti usmjerenе na zaštitu i očuvanje ptica i njihovih staništa:

- U suradnji sa Zavodom za ornitologiju HAZU obnoviti postojeće i postaviti nove **kucice za gniježđenje** jastrebače na području Gorskog kotara.
- Sukladno mogućnostima, sudjelovati u projektima i/ili izradi akcijskog plana očuvanja i/ili oporavka populacije **tetrijeba gluhanu** na području Gorskog kotara i sjeverne Like.
- Izraditi i redovito ažurirati **bazu prostornih podataka aktivnih gnijezda** crne robe, zmijara, sivog socola, ušare, sove močvarice, surog orla te gnježdilišta i pjevovišta tetrijeba gluhanu kao temeljnu podlogu za provedbu mjera očuvanja kojima se osigurava mir pticama tijekom gnježđenja i podizanja ptica.
- Izraditi i redovito ažurirati **bazu prostornih podataka kritičnih točaka od povećanog rizika za stradanje ptica** od kolizije i/ili elektrokućije na dionicama postojećih dalekovoda i vjetroturbina na području obuhvaćenog PU i poticati nadležne institucije na provedbu tehničkih mjera radi sprečavanja daljnog stradanja.
- Suradivati s lovovoilašnicima na **provedbi praćenja stanja jarebice kamenjarke** te smanjenju utjecaja ugroza za vrstu (prelov, ispuštanje drugih vrsta rodi Alectoris i drugo).
- Sukladno rezultatima praćenja, uspostaviti suradnju s HV i zainteresiranim dionicima na održavanju povoljnog hidrološkog režima vlažnih i poplavnih travnjaka radi **očuvanja povoljnih stanišnih uvjeta za kosca** (Crex crex).
- Suradivati s klubovima, savezima i agencijama koje organiziraju penjačke aktivnosti i/ili paragliding na informiranju njihovih korisnika o područjima koje je nužno izbjegavati radi **osiguravanja mira za gnježđenje grabljivica i sova**

3. UPRAVLJANJE

3.2 Tema A. Očuvanje prirodnih vrijednosti

AKTIVNOSTI TEME A.

Ostale aktivnosti:

- Provesti **pregled stanja očuvanosti travnjaka** u području obuhvaćenom PU te utvrditi prioritete površine (plohe) za provedbu mjera održavanja i/ili obnove (restauracije) radi postizanja ciljeva očuvanja ciljnih vrsta POP i POVS i ciljnih stanišnih tipova.
- Suradivati sa zainteresiranim dionicima na **provedbi mjera održavanja i/ili obnove prioritetsnih površina (ploha) travnjaka** (košnja, pašarenje, uklanjanje drvenaste vegetacije, kontrolirano paljenje gdje je to prikladno i drugo).
- Suradivati s TZ i agencijama koje nude uslugu najma quadova na **informiranju njihovih korisnika o područjima koje je nužno izbjegavati** radi očuvanja CSI, s naglaskom na **cretove**. Na prilazima cretovima postaviti znakove zabrane ulaska motornim vozilima.
- Sukladno rezultatima istraživanja i praćenja stanja te mogućnostima JU provoditi preporučene **aktivne mjere održavanja i/ili obnove cretova** u PEM Trstenik i PEM Rečice.
- Suradivati s upraviteljem Dvorca Stara Sušica na osiguravanju **povoljnih uvjeta za porodilju koloniju malog potkovnjaka** u potkroviju Dvorca Stara Sušica.
- **Utvrđiti potencijalne lokalite pogodne za reintrodukciju kranjske jezernice (Eleocharis carniolica)** unutar PEM Lokve-Sunger-Fužine i/ili području obuhvaćenom PU.
- Poticati dionike na zamjenu postojećih kontejnera za otpad s "bear-proof" kontejnerima i/ili postavljanje znakova upozorenja i/ili zabrane bačanja otpada.

Razvoj okvira za
upravljanje ekološkom
mrežom NATURA 2000Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

3. UPRAVLJANJE

3.2 Tema A. Očuvanje prirodnih vrijednosti

HR2000658 RJEČINA – evaluacija stanja

1 ciljni stanišni tip - 8210 Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom
1 ciljna vrsta – bjelonogi rak (*Austropotamobius pallipes*)

CST 8210 Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom

- Prema SDF-u, stupanj očuvanosti ovog CST na području Rječina procijenjen kao dobar, uz napomenu da je kvalitet podataka na kojima se temelji ova ocjena loša

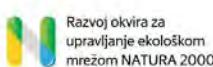
bjelonogi rak (*Austropotamobius pallipes*)

- stupanj očuvanosti stanišnih uvjeta značajnih za vrstu je procijenjen kao dobar
- udio populacije u odnosu na nacionalnu populaciju procijenjen na manje od 2 %
- 2022. provedeno istraživanje bjelonogog raka (Jelić i Ozimec, 2022)
- Jedinke rakova zabilježene su na svim istraživanim lokalitetima
- Rječina, usprkos brojnim pritiscima i prijetnjama, ima iznimno brojnu populaciju bjelonogog raka, te predstavlja iznimno vrijedno područje ekološke mreže za očuvanje ove cijline vrste
- ugroze za bjelonogog raka - promjene u staništu te širenje stranih invazivnih vrsta i širenje bolesti (račje kuge)

HR2000558 RJEČINA – aktivnosti

Kod	Aktivnosti	Pohasatelji	Prirbit (Ukupno korisni prihodi)	Sudarci	Trosak izvedbe (€) - P02	Trosak provelebe (€) - K2	Trosak provelebe (€) - L02
AC1	Pratići stanište CST 8210 - Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom unutar PEM Obruc, PEM Bjelolasici i PEM Rječina.	Izvještak o praćenju staništa s georeferenciranim podacima o rasprostranjenosti, kvaliteti i veličini staništa, prisutnosti i prijetnjama i preporukama za prilagodbu upravljanja.	2	HV, vanjski suradnici	5.000,00	5.000,00	
AD8	Praćiti stanje bjelonogog raka (<i>Austropotamobius pallipes</i>) unutar PEM Rječina.	Izvještaj o praćenju s georeferenciranim podacima o rasprostranjenosti vrste, veličini i stanju populacije na području EM, kvaliteti staništa za vrstu, prisutnost i prijetnjama te preporukama za prilagodbu upravljanja.	1	HV, vanjski suradnici	10.000,00		
AD9	Izraditi smjernice za upravljanje vodotokom temeljem geometrijskih obilježja Rječine i ekoloških uvjeta potrebnih za bjelonogog raka.	Izradena geomorfološka karta Rječine. Izadane smjernice za upravljanje vodotokom Rječine koje doprinose očuvanju bjelonogog raka.	1	HV, vanjski suradnici	15.000,00		
AD10	Ustupanjem smjernica, inicirati kod HV izradu Plana upravljanja slivov Rječine na način da doprinosi očuvanju stanišnih uvjeta za bjelonogog raka.	Smjernice dostavljene HV. HV su započele izradu PU slivom Rječine. Izrađen je PU slivom Rječine.	1	HV	0,00		

Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom NATURA 2000

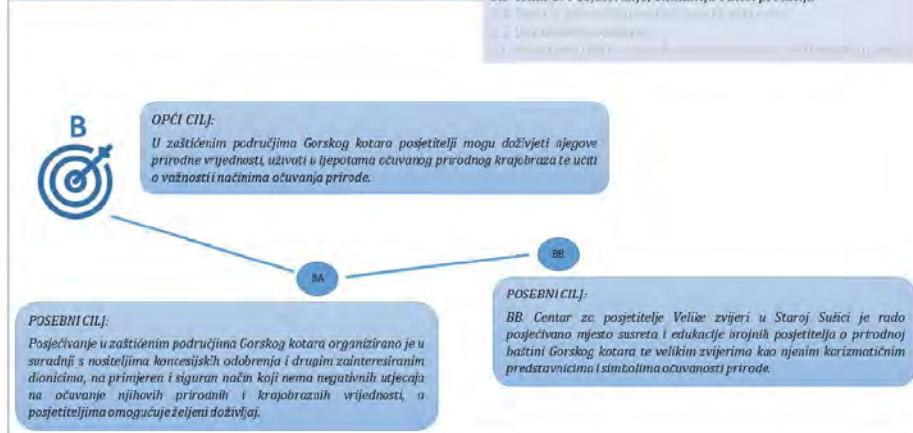
Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

HR2000658 RJEĆINA – aktivnosti																		
Kod	Aktivnosti	Pokaznici	Prioritet NIV I	JU LZ	Sudarci	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Trošak provedbe [€] - PGZ	Trošak provedbe [€] - KZ	Trošak provedbe [€] - LSZ
AD11	U suradnji s Hrvatskim vodama i zaинтересiranim dionicima mapirati virove te započeti realizaciju pilot-projekta revitalizacije virova i staništa u dijelu korita ili obale Rječine.	Izrađena je karta s lokalitetima, površinom i dubinom virova u sušnom razdoblju Rječine. Osmišljen je pilot projekt revitalizacije odabranih virova, izrađena je projektna dokumentacija. Formalizirana je suradnja s HV i zaинтересiranim dionicima. Evidencija aktivnosti projekta, izveštja o istraživanju.	1	HV, vanjski suradnici												30.000,00		
AD12	Provesti dodatne istraživanja radi inventarizacije biološke i geološke raznolikosti područja EM Rječina.	Evidencija dopisa, sastanaka i drugih komunikacija na temu ekološki prihvativog protoka.	1	HV, vanjski suradnici												20.000,00		
AD13	Zagovarati poštovanje ekološki prihvativog protoka na Izvoru Rječine i nizvodno od brane Valič.	Ostvarena minimalno jedna komunikacija godišnje. Evidencija zahvata i/ili radova na vodnim tijelima koja su bazirana na "zelenim rješenjima" ili rješenjima koja su temeljena na prirodi.	1	MINGOR, HV, HEP, komunalna društva												0,00		
AD14	Zagovarati „zelena rješenja“ i/ili rješenja koja su temeljena na prirodi (tr. NS; eng. nature based solution) u načinu izvođenja budućih možnih zahvata i/ili radova iz sektora vodnog gospodarstva.	Evidencija zahvata i/ili radova na vodnim tijelima koja su bazirana na "zelenim rješenjima" ili rješenjima koja su temeljena na prirodi.	1	MINGOR, HV, HEP, komunalna društva												0,00		

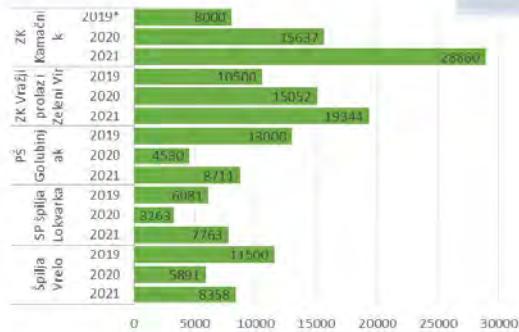
3. UPRAVLJANJE

3.3 Tema B. Posjećivanje, edukacija i interpretacija

3. UPRAVLJANJE

3.3 Tema B. Posjećivanje, edukacija i interpretacija

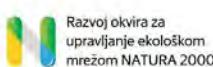

*Godišnji broj posjetitelja prema lokalitetu u razdoblju od 2019. do 2021. godine (*projekcija)*

- Postoji sustav naplate ulaznica koji bi trebalo poboljšati
- Sva područja koja se posjećuju u PGŽ su u režimu koncesijskog odobrenja

AKTIVNOSTI TEME B.

Kod	Aktivnosti	Pokazatelji	Planirat ju god. ju lata	Surednost	Trošak provedbe (€) - P62	Trošak provedbe (€) - K2	Trošak prevedbe (€) - I62
B1	Izraditi studiju upravljanja posjećivanjem kroz koju će se detaljnije definisati organizacija sustava posjećivanja u ZK Vratiš, Željeni Vir.	Provđeno istraživanje dinamike i načina posjećivanja. Temeljem istraživanja, izadena studija s препорукама за унапређење upravljanja posjećivanjem te predložene aktivnosti.	1 Ju 2023 Ju 2024	2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032	20.000,00	-	-
B2	Izraditi studiju upravljanja posjećivanjem kroz koju će se detaljnije definisati organizacija sustava posjećivanja u ZK Vratiš prelaz i Željeni Vir.	Provđeno istraživanje dinamike i načina posjećivanja. Temeljem istraživanja, izadena studija s препорукама za унапређење upravljanja posjećivanjem te predložene aktivnosti.	1 Ju 2023 Ju 2024	2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032	20.000,00	-	-
B3	Premi potrebi i sukladno mogućnostima Ju, provoditi ciljana istraživanja vezana uz posjećivanje ZP.	Izvješće o istraživanju. Ocjjenjena je razina zadovoljstva posjetitelja. Smjernice za prilagodbu posjećivanja.	2 Ju 2023 Ju 2024	2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032	3.000,00	-	-
B4	Pratiti trenutni i dinamičku posjećivanja u ZP, uključujući i broj ulazaka u prednji dio Ledene spilje (npr. kroz sustav naplate ulaznica, postavljanje brojača i drugo).	JU raspolaže s podacima o intenzitetu i dinamici posjećivanja. Godišnje izvješće o posjećivanju ZP.	1 nositelj koncesijskog odobrenja	2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032	0,00	-	-

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

Kod	Aktivnosti	Pokazatelji	Prezent	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	Trosak provedbe [€] - PGZ	Trosak provedbe [€] - K2	Trosak provedbe [€] - LS2
B5	Kontrolirati poštivanje zbrane ulaska u dio Ledene Špilje zatvorene za posjećivanje (npr. postavljanjem fotografki i/ili dr.).	Godišnja izvješčka kontrole ulaska u dio Ledene Špilje zatvorene za posjećivanje.	1															5.000,00	-	-
B6	Sukladno rezultatima praćenja mikroklimatskih uvjeta u Špiljama Lokvarka i Vrelo prilagođavati upravljanje posjećivanjem.	Izvješće o mikroklimatskim uvjetima sa smjernicama za upravljanje posjećivanjem.	2															0,00	-	-
B7	Redovno obnavljati ili po potrebi sklapati nove ugovore o koncesijskim odobrenjima za upravljanje posjećivanjem u ZP obnovljeneim ovim Planom, kroz koje će se detaljno definirati uvjeti očuvanja prirodnih vrijednosti, obvezu redovnog održavanja projektilske infrastrukture, sustava naplate ulaznica i drugih obaveza koncesionara ovisno o ZP.	Evidencija izdanih koncesijskih odobrenja. Uvjeti za očuvanje prirodnih vrijednosti se poštuju. Stanje očuvanja zaštićenih područja je povoljno. Posjetiteljska infrastruktura je sigurna za posjetitelje.	1															0,00	-	-
B8	Obnoviti oštećeni / uništeni dio sustava Šetnica i mostića u ŽK Vražji prolaz i Želeni Vrh i ŽK Kamačnik.	Izrađena potrebna dokumentacija. Ishodene potrebne dozvole. Obnovljen dio Šetnica i mostića.	1															200.000,00	-	-
B9	Postepeno obnavljati i/ili unaprijeđivati postojeći posjetiteljsku infrastrukturu, uključujući didaktičke i tematske staze, u zaštićenim područjima obuhvaćenim PU.	Izrađena potrebna dokumentacija. Ishodene potrebne dozvole. Evidencija provedenih aktivnosti.	1															200.000,00	5.000,00	-
<hr/>																				
Kod	Aktivnosti	Pokazatelji	Prezent	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	Trosak provedbe [€] - PGZ	Trosak provedbe [€] - K2	Trosak provedbe [€] - LS2
B10	Izraditi projektnu dokumentaciju za potrebe unapređenja i zamjene postojeće rasvjete u Špiljama Lokvarka i Vrelo te postaviti i zamjeniti postojeću rasvjetu.	Izrađena projektna dokumentacija u skladu s očuvanjem prirodnih vrijednosti. Ishodene dozvole. Zamjenjena je rasvjeta.	2															30.000,00	-	-
B11	Obnoviti dotrajalu panic rasvjetu u Špili Vrelo i Špili Lokvarka.	Obnovljena panic rasvjeta u Špili Vrelo. Obnovljena panic rasvjeta u Špili Lokvarka.	1															30.000,00	-	-
B12	Na prilizima PŠ Japlenški vrh postaviti znakove zabrane vožnje motornim vozilima izvan cesta.	Postavljeni znakovi zabrane.	2															-	-	-
B13	Redovito održavati i obnavljati postav i objekt Centra za posjetitelje „Veliike vjetre“.	Centar je održavan i u funkciji.	1															100.000,00	-	-
B14	Osmisliti i postaviti oznaku za SP Visibaba.	Postavljena oznaka za SP Visibaba.	2															-	3.000,00	-
B15	Nastaviti suradnju s nadležnim institucijama s ciljem osiguravanja i unaprjeđenja sigurnosti posjetitelja u ZP.	Godišnja Izvješča o intervencijama radi osiguravanja i unaprjeđena sigurnosti posjetitelja u ZP.	1															0,00	0,00	-
B16	Osmisliti i prevođiti kampanje na temu ugroženih i/ili ciljnih vrsta radi sensibilizacije javnosti o važnosti njihova očuvanja.	Osmisljena i provedena barem jedna kampanja. Izvješće o provedenim aktivnostima.	1															15.000,00	5.000,00	-

Kod	Aktivnosti	Pokazatelji	Poneti najveći izuzet	Suradnici	Trudnoća provedbe [C] - razd.	Trošak provedbe [C] - kž	Trošak provedbe [C] - LSZ
B17	Kroz Centar za velike zvijeri, nastaviti provoditi edukativne programe o važnosti očuvanja, rjeđkih i ugroženih vrsta i staništa, ugrozama za njih i dr.	Evidencija provedenih aktivnosti. Edukativni programi se provode. Udio posjetitelja koji prolaze edukativni program raste u odnosu na 2022.g.	1	MINGOR, Vraneški suradnici		30.000,00	
B18	Suradniti s Gradom Vrbovsko na razvoju interpretacije prirodnih vrijednosti ZK Kamačnik u budućem posjetiteljskom centru.	Ostvarena minimalno jedna suradnja tijekom provedbe PU.	2	Grad Vrbovsko		0,00	
B19	Suradniti sa zainteresiranim dionicima na interpretaciji i promociji ZP i PEM unutar Gorskog kotara i sj. Ule.	Evidencija zajednički ostvarenih suradnji. Minimalno jedna ostvarena suradnja godišnje.	2	obrazovne ustanove, TZ, druge, nositelji konc. odobrenja, JU LSZ		0,00	0,00
B20	Redovito aburirati informacije o ZP i PEM na službenim internetskim stranicama JU.	Internet stranica je ažurna. Minimalno jedna objava godišnje.	1			20.000,00	20.000,00
B21	Izraditi priručnik za interpretaciju prirodnih vrijednosti za vođiće kroz ZP.	Izrađen priručnik. Vodiči koriste priručnik.	1	nositelji koncessijskog odobrenja		10.000,00	
B22	Redovito informirati javnost o djelovanju JU putem komunikacijskih kanala (državne mreže, mediji, tiskovine i drugo).	Minimalno jedna objava mjesечно.	2	mediji, vraneški suradnici		10.000,00	3.000,00
				UKUPNO	693.000	36.000	0

3. UPRAVLJANJE

➤ 7 zaštićenih područja

3.4 Upravljačka zonacija

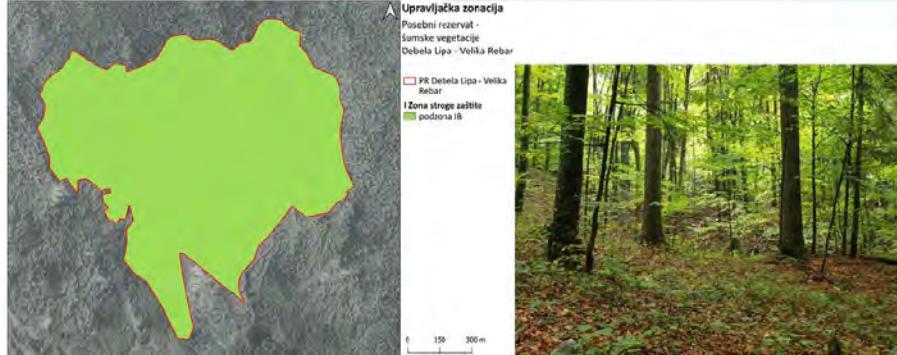
Zona stroge zaštite (Zona I) obuhvaća područja prirodnih ekosustava koja nisu pod ljudskim utjecajem ili je u budućnosti planirano njihovo izuzimanje od ljudskog utjecaja.

Zona usmjerene zaštite (Zona II) obuhvaća prirodne i doprirodne ekosustave i geolokalitete koji u svrhu dugoročnog očuvanja zahtijevaju provedbu aktivnih upravljačkih mjera održavanja ili obnove.

Zona korištenja (Zona III) obuhvaća manje dijelove prostora unutar zaštićenog područja u kojima je priroda značajno izmijenjena prisutnošću određenog stupnja korištenja ili dijelove prostora koji su izdvojeni kao najprikladniji lokaliteti za različite dopuštene oblike korištenja visokog intenziteta

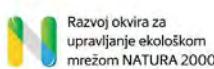
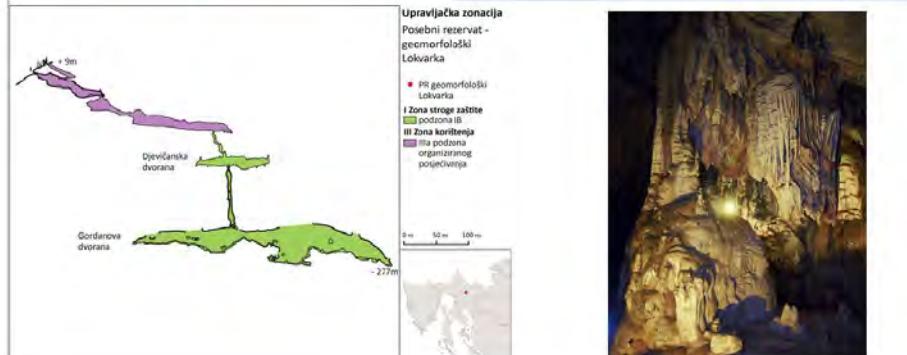
3. UPRAVLJANJE

Posebni rezervat šumske vegetacije
Debeli Lipa – Velika Rebar

3. UPRAVLJANJE

Spomenik prirode – geomorfološki
Lokvarka

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

3. UPRAVLJANJE

Spomenik prirode – geomorfološki
Visibaba - soliterna stijena

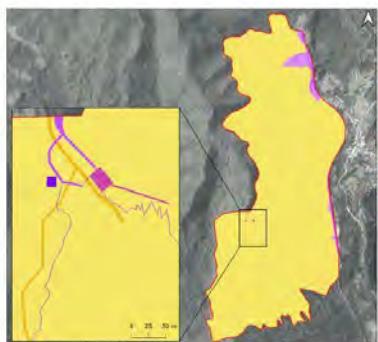

3.4 Upravljačka zonacija
Zona stroge zaštite

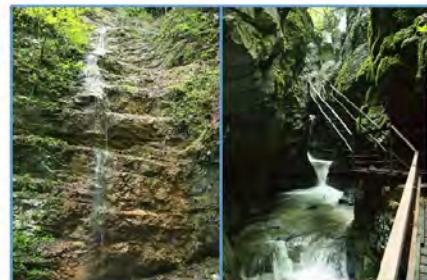
Upravljačka zona / podzona	SP – geomorfološk i Visibaba
P [ha]	Udič
I Zona stroge zaštite	
IB	točkasti lokalitet - nije izkazana površina
Sveukupno	/ /

3. UPRAVLJANJE

Značajni krajobraz
Vražji prolaz i Želeni Vir

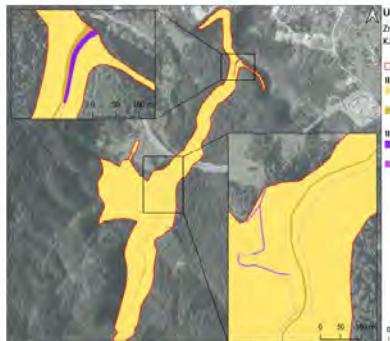

3.4 Upravljačka zonacija
Zona stroge zaštite

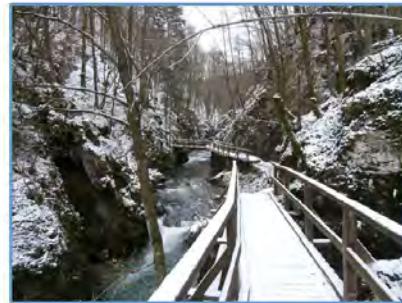

3. UPRAVLJANJE

Značajni krajobraz Kamačnik

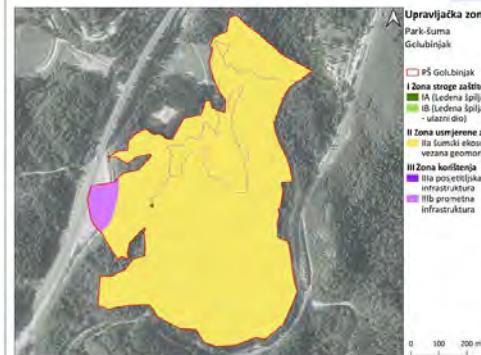

3.4 Upravljačka zonacija

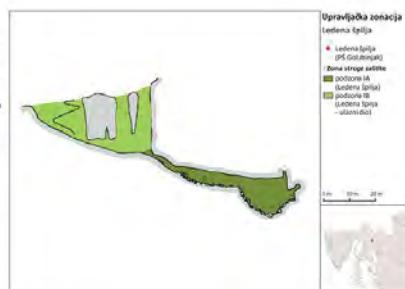

3. UPRAVLJANJE

Park-šuma Golubinjak

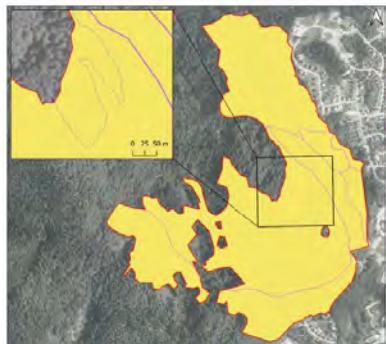
3.4 Upravljačka zonacija

3. UPRAVLJANJE

Park-šuma
Japlenški vrh

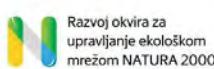
3.1 Vodstvo
3.2 Štana o dionom i periodnih vrijednostima
3.3 Temeljne vrednosti i karakteristike javnog zemljišta potrebitih za upravljanje i razvoj
3.4 Upravljačka zonacija
3.5 Rezervirano ređljivo rastlino i mrežu učenjaka (aktivnosti upravljanja)

Upravljačka zonacija

HVALA NA PAŽNJI!

Razvoj okvira za
upravljanje ekološkom
mrežom NATURA 2000

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

